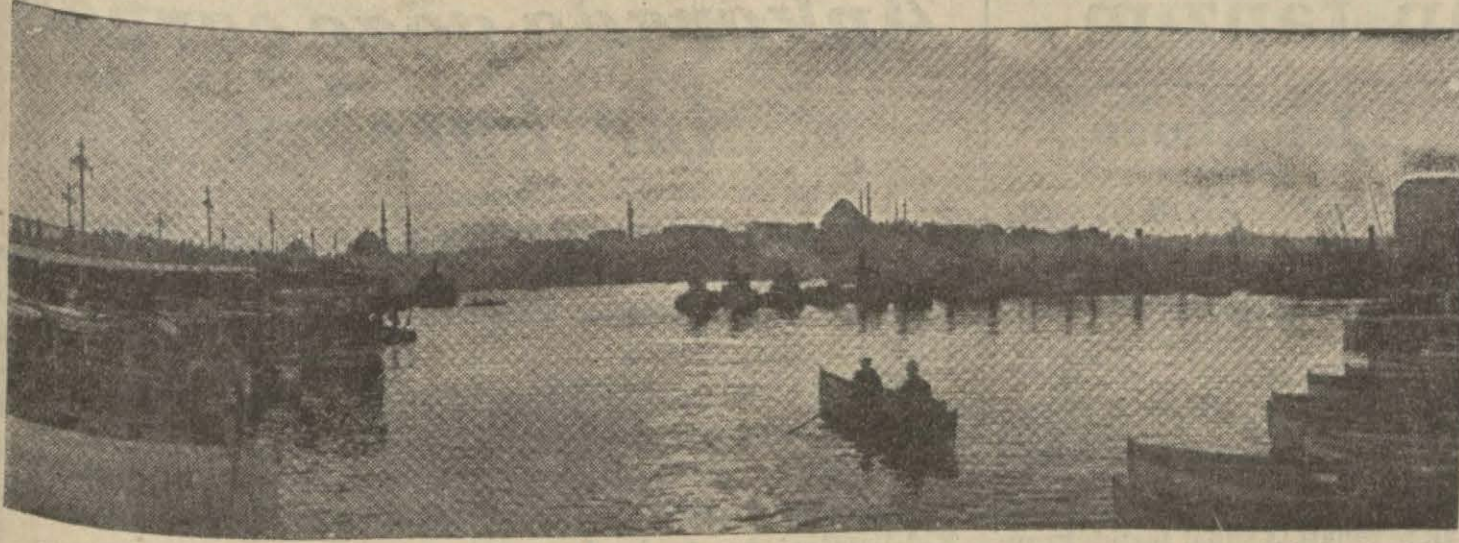

Istanbul nasıl olacak ?

Şehrin imar plânının profesör Elgöçe yaptırılması kararlaştırıldı

üç mütehassısın teklifleri arasındaki farklar nedir, Elgöç niçin üstün görülmüştür ?

Buğday araştırmalarının sonu

Bir iki gündenberi Ankara tel yazıları oldukça uzun süren buğday işi araştırmalarının sona erdiğini gösteriyor. Hazırlanan raporun iliklikli Bakanlığa bugün yarı verileceği anlaşıyor. Buğday koruma işi ülkemizin en temelli ekonomik yöndemlerinden biridir. Bu yöndemlerin en can alacak yeri de buğday alın satım işi olduğu pek açık bir gerçektir.

Şimdiye kadar yapılan araştırmalardan öyle anlaşıyor ki, doğrudan doğruya çiftçileri korumak için kurulmuş olan bu yönden birtakım yerlerde beklenildiği kerte bu dileği yerine getirememiştir. Buğday alım satım işlerinde çiftçilerden daha çok üçüncü eller yararlık bulmuştur.

Bu niçin böyle olmuş? Buğdayı çiftçiden satın alan Ziraat Bankasıdır. Fakat banka adamlarının bütün köyleri birbir dolaşarak doğrudan doğruya köylülerden birer, ikişer çuval buğday satın alması zordur. Bu zorluktan dolayı çiftçiler ile banka arasında birtakım adamların girmesi, bu adamların köy köy dolaşarak ucuz fiat ile küçük çiftçilerden buğday toplaması, sonra getirip bunları yüksekçe bir fiatle bankaya satması, aradaki kazanç ceplerine atması olmaz bir şey değildir.

ASIM US

Devamı 2 inci sayıfının 3 üncü sütununda

Istanbul şehrinin plânının kim yapdırılmasını tayin etmek üzere teşkil edilen jüri heyeti dün İstanbul Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağın başkanlığı altında son toplantısını yaparak vazifesini bitirmiştir.

Jüri heyeti, İstanbul şehrinin plânı hakkında birer avan proje yapıp belediyeye vermiş olan üç

ecnebi mütehassısın raporları hakkındaki müzakerelerini bundan evvelki toplantıda bitirmişti. Dünkü toplantıda zabıtlar tetkik edilmiş, önce söz söylemiş olanlar zabıttaki kendilerine aid kısımları ayrı ayrı okumuşlar, zapta eksik geçmiş olan yerleri tamamlamışlardır.

(Devamı 9 uncu sayıfının 1 inci sütununda)

Acıklı tafsilat

Zelzele Girid adasında panik yaptı

ölenlerin, yaralananların sayısı çok fazla

Atina, 26 — Girid adasındaki son zelzeleler hakkında gelen haberler çok acıklıdır. Hasarat ve ölüm en çok Kandiye şehri civarında olmuştur. Kandiye civarındaki köylerde 10 kişi ölmüş, elli kişi ağır yaralanmıştır. Düşen taşlardan yaralananlar da mühim bir yekün tutmaktadır.

Rasmo mmtakasında, bir kişi ölmüş, sekiz kişi de ağır yaralan-

Devamı 9 uncu sayıfının 4 üncü sütununda

Dün kararını bildiren Devlet Şûrası...

Bakanlık, Tramvay davasında haklı çıktı

Tramvay şirketi 926 mukavelesinin feshi kanuna ve nizama uygundur; devlet şûrası davanın reddine karar verdi

Ankara, 26 (A.A.) — 21 - 24 Temmuz 926 tarihli mukavelelerle kararlaştırılan vecibelerden yeni hatlar inşasına aid olan kısmı şirket tarafından yapılmadığından dolayı bu mukavelelerin feshedildiği ve gene bu mukavelelere tevfiğin bu yükseltilmiş tarife mucibince tramvay ücreti olarak bu maksatla halktan alınmış olan iki milyon küsur liranın geri verilmesi için Bayındırlık Bakanlığınca 1 - Ağustos - 1934 de şirkete tebliğ edilmiş olan kararın, selâhiyet, şekil ve esas noktalarından kanuna muhalif olduğu iddiasıyla iptali için İstanbul Tramvay şirketi tarafından Şûrayı Devlet nezdinde ikame olunan dava hakkında Şûrayı Devlet heyeti umumiyesince verilen karar, bugün saat 15 de tebliğ edilmiştir.

Kararın metni şudur:

Türk ulusu adına hüküm veren Şûrayı Devlet deavî daireleri genel heyeti tarafından gereği düşünüldü:

Yardımlı, veya yardımsız, menafi garantisini muhtevî veya bu garantiden arı olarak bir âmme hizmetinin, masrafı kendisi tarafından yapılmak ve kendisine, bu hizmetin müstefid olanlardan muayyen

bir tarife dairesinde bir ücret istifası hak ve mezuniyeti verilmek suretiyle bir ferde veya bir şirkete uzun bir devre için görülmesi ve anın bu hizmetle mükellef tutulması esasına müstenid bulunan mukavelelere "âmme hizmeti imtiyazı mukaveleleri, denir. Bu nevi mukaveleler, taraflara idare hukukundan mustak mükellefiyetler tarhetmek itibarıyla idarî mukaveleler mecmu-

Tramvay şirketi

926 mefsuh mukavelesi yerine yeni bir proje teklif ediyor

Ankara, 26 (Kurun) — Bugün öğleden evvel Bayındırlık Bakanının başkanlığında toplanan komisyonda Tramvay şirketi mümessilleri dinlendiler. Duyduğuma göre, Tramvay şirketi 1926 mefsuh mukavelesi yerine kainı olacak yeni bir proje teklif etmektedir. Projede, 1926 mukavelesiyle yapılması taahhüd edildiği halde yapılmıyan hatların yapılması, şirkette çalışan Türk memurların fazlalaştırılması, sermayenin artırılması, yeniden durak yerleri inşası; talebeler, malûller, seyyahlar için hususî tenzilâtı tarifinin tatbiki, hatların geçeceği mmtakada yapılacak istimlakler için şirkete yardım yapılması hakkında muhtelif formüller bulunduğuna söyleniliyor.

asma dahil olmakla beraber bunlar, âkitlerini amme hizmetini yürütmek, daimî ve muntazam bir halde işletmek gayesini temin için amme kudreti haklarıyla de teşhiz ettik-

(Devamı 7 inci sayıfının 4 üncü sütununda)

Hava gemilerini işletmek işi Almanlara kalıyor!

Amerikalıların geçenlerde kazaya uğruyarak parçalanan Makon balonu Newyork üzerinde.

Japonya, Habeş - İtalya ihtilâfına karışacak mı?

Adisababada müzakereler; Roma, Habeş notasına cevap hazırlıyor

Temps gazetesinin Roma hususî muhabiri telefonla gazetesine bildiriyor:

Bitaraf mmtaka hakkında geçen görüşmeler meseleyi kökünden halletmiyor. İtalyanların esas

olarak istedikleri tazminattır. Bununla beraber şimdilik yeni hâdiselerin olmaması için ihtiyatî tedbirler almıyor. Romada, Habeşlilerin bu kadar ağır gitmelerinden halletmiyor. İtalyanların esas Devamı 9 uncu sayıfının 5. ci sütununda

İtalyanların Habeşteki yerli askerleri siperde

Yeni Romanımız

Baba dostu

Yazan Burhan Cahid

Arkadaşımız Burhan Cahid "KURUN" için hazırladığı romanı bitirdi. Yakında sayıfalarımızda okumaya başlayacağız bu roman değerli muharririn hemen en iyi eserlerinden birini teşkil edecektir.

Genç kızlar!

Bu roman bilhassa sizin aranızda büyük bir tesir bırakacaktır.

Tafsilat Bekleyiniz

TELGRAFLAR

Avusturyayı yeni baştan tanzim Avusturya hükûmeti, reyiâmdan korkuyor

Paris, 26 (A.A.) — Bay Berger Waldenegg'in beyanatı hakkında mütalâalarda bulunan Alman İstihbarat Bürosu, bu beyanatın Avusturya hükûmetinin bir plebisit yapılmasından korkmakta olduğunu göstermekte bulunduğunu beyan etmektedir.

Avusturyadaki nasyonal Sosyalist mahafili, bir plebisit yapıldığı takdirde kendilerinin ekseriyeti kazanacakları fikrinde bulunmak tadırlar.

Londra, 26 (A.A.) — B. Schuschnigg, gazetecileri kabul ederek Londrada gördüğü hüsnü kabûlden dolayı minnettarlığını söyledikten sonra, şu beyanatta bulunmuştur:

"Avusturyanın gayesi, dahilde ve hariçte barışın muhafazasıdır. Müşkülâta rağmen, Avusturyayı yeni baştan tanzim edeceğiz. Bu

da katiyen diktatörlüğe doğru gitmek demek değildir. Dünyada iktisaden bağlı olan Avusturyanın, iktisaden yaşayabileceğine hiç şüphe yoktur. Barışın muhafazası için, aynı zamanda Avuranın göbeğinde mutlaka bir Avusturya devletinin mevcudiyeti lüzumuna kani olanlar, aynı zamanda bizim politikamızın asıl hedefinin kendi mevcudiyetimizi muhafaza etmek olduğunu da anlamalıdır.

Londra, 26 (A.A.) — Dün akşam üzeri işsizler, Avam Kamarasının önünde nümayiş yapmışlardır.

Polis kendilerini dağıttığından Avusturya Başvekili Şuşniç'in Londrada bulunmasını protesto etmek isteyen işsizler, misafirlerin oturdukları Vestend otelinin önünde bağırıp çağırmışlardır.

Jon Simon

Berlinden Moskovaya,
Varşovaya ve Praga
gidecek

Londra, 26 (A.A.) — Times gazetesi yazıyor: "Sir John Simon Berlinde Moskovaya ve belki de Varşovaya ve Prag'a vaki olacak seyahati, 3 şubat tarihli Fransız — İngiliz beyannamesinin tebarüz ettirdiği plân tarafında bütün devletleri birleştirmek hususunda İngiliz nüfuzunun kat'i bir rol oynayacak mevkide bulunduğu Avrupa tarihinin bu istisnai saatinde tamamen yerindedir."

Buğday araştırmalarının sonu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Eğer buğday korumak için yapılan ekim işlerinde de böyle olmuş ise satışlarda da gene bu kötülük olmuştur denilebilir: Banka buğday satarken piyasadan daha ucuz fiyat ile şuna, buna mal verilmiş ise bunun kazancını da gene bir takım açgöğzler ellerine geçirmiş olabilir.

Daha sonra bu gibi alım ve satımlarda eksper adı ile sözlerine ve bilgilerine baş urulan adamlar vardır. Bunların üstlerine aldıkları yükümü gerçekten inanla yapmaları ayrı bir sorak (mesele) tir. Bu türlü bir öden (vazife) ile çalışanların doğru yoldan sapmaları ulusal dileğin boşa gitmesi demek olur.

Sözün kısası bu türlü işler pek az da olsa gene yürekleri yakacak bir şeydir. Bu yönde en küçük bir yolsuzluk bile olmamak gerektir.

Onun için önümüzdeki yıl içinde buğday koruma işi için yapılacak alım ve satımlarda alanlar ile satanların özlükleri (hüviyetleri) göz önüne alınacaktır sanırız. Bu duruma göre bir adam bankaya buğday satarken malının kendi tarlasında yetmiş olup olmadığını incelemek, eksperlerin yükümlerini yolunda yapmaları için de daha köklü düzenler kurmak gerektir.

Bütün bunlar ile beraber şunu da belirtmek isteriz ki, hükûmetin buğday koruma için aldığı düzenler genel (umumi) olarak çok iyi sonuç (netice) vermiştir. Onun için bu türlü düzenlerin yürümesi (tatbiki) bakımından şu veya bu türlü eksiklik ve gediklikler görülmesi ile bu ulusal düzen bırakılacak değildir.

ASIM US

ile ekonomi ve kültür sahasında yaptığımız hamleleri izah etmiş, tarihi Türk - Fransız dostluğu nun ihyası lüzumundan hararetle bir lisanla bahseylemiştir.

Bay Charletery İstanbulda ve Pariste açılan enstitülerin, Türk — Fransız milletleri arasındaki dostluğu kültür bağlarıyla pekiştiren yeni bir devre açtığını söylemiş, geçen yıl İstanbulda yaptığı seyahatte gördüğü iyi kabulü şükranla kaydetmiştir.

Her iki nutuk da konferans salonunu dolduran binlerce dinleyici tarafından şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra dilci Bay Deny Türk dili hakkında bir konferans vermiş Bay Gabrielle Yellik de tertib edilen konferansların programını izah etmiştir.

Kendi duyumlarımız

Ankarada göze çarpan bir hareket

Ankara, 26 (Kurun) — Ankarada göze çarpan bir hareket vardır. Sayıların çoğu geldiler.

Sabiha (İzmir), Fakihe (İstanbul), Fatma Şakir (Edirne), Doktor Osman Uludağ (Konya), Besim Ömer (Bilecik), Bekir Kaleli (Gazi Ayıntap), İstemat

Zihni, (Eskişehir), Doktor Galib Hakkı, Keresteciyan, gel sayıların arasındadır.

Ankara Sayıları Bayan Sa üstünde lácivert bir tayyör, altında beyaz blüz, başında şapkasıyla Meclise giderek ni, eski sayılarıyla tanıştı.

Kitaplarımız için tasnif komisyonu

26 (Kurun) — Tasnif komisyonu, bu yıl da İstanbulda çalışmak üzere kütüphanelerimizdeki eserleri elden geçirerek en yeni usulde tasnif etmek, eski kataloglarda görülecek yanlışlıkları düzeltmek, eksikleri tamamlamak, kültürümüzde ilişkili tarih, dil ve sair bölümlerdeki eserleri araştırıp bulmak, eşsiz ve çok de-

ğerli kısımları belirtmek, bu retle doğru ve faydalı yeni bir katalog hazırlamak üzere yetkililik bir komisyon yapılmıştır. Bu komisyon bir Marttan itibaren işe başlayacaktır.

Üyeler içerisinde Üniversite Arapça rektörü Doktor Ritter bulunmaktadır.

Gümrükler Bakanlığının tamimi

Ankara, 26 (Kurun) — Amerikanın altın esasını bırakması üzerine Bakanlıkça gümrüklere yapılan tamimde, Amerikadan gelen malların altın veya kambiyo dolar olarak bir ayrılığa tabi tutulmasına sebep kalmadığı, diğer memleketlerden gelen ve bedelleri dolar olarak gösterilen malların kıymetlerinin hesabında Amerikan dolarına bir gram 546 bin küsur miligram altını temsil etmekte olduğuna göre bunun altın esasına elverişli diğer bir dövizle olan kıymetini bulmak lâzım geleceği bildirilmiştir.

Postacıların muhakemesi

Ankara, 26 (Kurun) — Eski posta umum müdürü Bay Fahri ve arkadaşlarının muhakemelerine 4 Martta devam olunacaktır. Muhakemenin martın ilk 15 gününde içerisinde biteceği anlaşılmıştır.

Vergi kanunlarında tashihler yapılacak

Ankara, 26 — Bazı vergi kanunlarında tashihler yapılacağı burada ısrarla söylenmektedir. Bütçe işleriyle uğraşan Bakanlar heyetinin müzakereleri bugün bitirmesi muhtemeldir. Bütçenin 195 milyon olacağı anlaşılmaktadır.

Türk - Fransız Ticaret anlaşması ve dış bakanlığının bir tavzihi

Ankara, 26 (A.A.) — Hariciye Vekâletinden tebliğ edilmiştir: Matbuatta Türk — Fransız ticaret anlaşmasının tarafımızdan fesholunduğu hakkında münteşir haberler üzerine keyfiyetin tavzihine lüzum görüldü:

Mezkûr anlaşmanın ikinci maddesi mucibince iki taraf 15 günlük bir ihbar müddetiyle muayyen maddeler üzerinden birbirlerine bahseyletikleri tarife tanzillerini kaldırmak hakkını haiz bulunmak tadırlar. Fransızlara Hariciye Vekâletinden ahiren bir tebliğ ifa edilmiştir. Bu tebliğde 106 ab, 107 ab, 378 c, 378 d, 380 b, 381, 390 a,

390 b, tarife numaralarına dahil mallara aid gümrük resimleri tanzillerinin yukarıda bahse mevzu ahdi hakka istinaden kaldırıldığı mutazammındır.

Karaköse Belediye meclisi

Karaköse, 26 (A.A.) — Bugün Karaköse belediye meclisi şub toplantısını yapmıştır. Bu içtimada beş senelik mesai programı yapılmıştır. Bunda, şehre su getirilmesi, elektrik, mezarlıkların imarı ve hal yapılması gibi mühim işler vardır.

Almanya, sözünün eri!

Münih, 26 (A.A.) — Nasyonalist fırkasının bundan on beş sene evvel teşkilinin hatırasını tes'id için yapılan muazzam bir nümayişde bir nutuk söylemiş olan Bay Hitler ezcümle şöyle demiştir:

"O zaman bize kendimizi halka arzetmek cesaretini bahşeden kuvvet, Almanyaya ve Alman milletinin ezeli meziyetlerine olan itimadımız olmuştur. Bizim hareketimiz, karşısında bütün fırkaları rakib olarak bulmuş ve fakat imanı ve iradesi sayesinde muvaffak olmuştur.

"Enerjimiz iki sene hükûmet sürmekle tükenmiş ve yıpranmış değildir. Zira biz yalnız müstakbel tekâmül ve istihalenin temelini attık. Asla geri dönmiyeceğiz.

"Çünkü şimdiki Alman devleti neşretmekte olduğumuz kanunları kabul ve tasvib eden Alman milletinin iradesine istinad ediyor. Vazifemizi yerine getirebilmemiz için millî hareketimiz, taarruzdan masun ve canlı bir halde kalmalıdır. Bizim vazifemiz hakiki millet camiası fikrini her gün daha ziyade kuvvetlendirmektedir. Aynı zamanda milletimizin hürriyetini temin etmekteyiz.

Gençliğimiz, Almanyanın hukuk müsavatının kâfilidir. Bundan on beş sene evvel olduğu gibi bugün de tekrar ediyorum ki, bizim ilk sulh mevzuu bahsolduğu zaman bir -evet- kelimesi ve Alman yanın şerefine tanımaktan imtina (evet), ve (hayır) ırmızı da daima olduğu zaman da bir -hayır- kelimesi. Bizim (evet) imiz daima (hayır) olarak kalacaktır.

Biz serbest ve müstak'il bir milletin şerefine kabili telif olan her türlü teşriki mesaide bulunmaya amadeyiz. Fakat bizim haklarımızın başka milletlerin haklarının ölçüldüğünden gayri bir surette

ölçülmesini bir şerefsizlik adederiz.

Hiç bir milletin hürriyetini tehdit etmek istemiyoruz. Fakat Alman milletinin hürriyetini elinden almak isteyenlere şunu tekrar ediyoruz ki, onlar bu gayelerine ancak cebrü şiddetle erişebilirler. Biz ise cebrüşiddete karşı kendi mizi müdafaa edeceğiz.

Ne ben, ne de bizim millî hareketimizden mülhem olan müstakbel hükûmetler Almanyanın şerefinden ve hukuk müsavatından feragatini tazammun edecek bir vesikanın altına Alman milletinin imzasını koymıyacağız.

Maamafih, bütün dünya kani olmalıdır ki, bir taahhüdü imza ettik mi onu tutarız. Şerefe münafi olan veya iktidarımızın fevkinde bulunan hiç bir taahhüdü imzalamayız. Yalnız bir şeyi bir kerere imzaladık mı onu körükörüne ve sadıkane yerine getiririz.

Paris Üniversitesinde kurulan Türk tekik merkezinin konferansları

Paris, 26' (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Paris Üniversitesinde yeni ihdas edilen Türk tedkik merkezinin hazırladığı konferanslar dün Sorbonda verilmeye başlanmıştır.

Konferansların açma celsesi, Paris büyük elçimiz Bay Suadın Atatürk ile Türk inkılabını ve Türkiyede kültür sahasında varılan neticeleri anlatan bir nutku ile yapılmıştır.

Bay Suad nutkunu bitirirken Türkiye ile Fransa arasında mevcut olan ananevî dostluğu tebarüz ettirmiştir.

Üniversite rektörü Bay Charletery Bay Suada cevap veren nutkunda, ulusal kalkınmamız

İMLER

Eski diplomasiye dönüş mü?

1918 denberi diplomatların a-yaklarının bağı çözüldü. Diyar, diyar dolaşıyorlar. Tren, otomobil, tayyare yolcularının en çeşitli lerini diplomasi seyyahları teşkil ediyor. Uluslar arası konferansla n başlı başına bir sanat. Ayrıca bir teşkilât halini aldı. Son za-manlara kadar bu toplantılar en çok Avrupanın barış yurdu olan İsviçrede şairane dekorlar için-deki kasabalarda yapıldı.

Yeni yıl bu seyahatlerin yö-nünü değiştirdi. Londra ve Paris yeniden birer diplomat karargâ-hı halini aldı. Şimdi bu karargâh-lar gitgide artmaktadır. Berlin, Varşova, Moskova birer diplo-mat konak yeri olacaktır. Diplo-mat kuşlar buralarda tüneyecek-ler..

Yeniden ehemmiyet kazanan diplomat konuşmaları insana ta-rîhe karışan bir takım düşüncele-rin ve hattâ ananelerin veniden ortaya çıkmaya başladığını ha-tırlatmaktadır.

İç politika acun işlerinde ehem-miyet kazanıncıya kadar dış po-litika sanki devletlerin temel ta-ğı idi. Dış işleri idare edenlerin akları, kurnazlıkları, bilgileri, zekâları devletlerin iç politika-ları üzerinde de tesirini göster-irdi.

Fakat devletlerin tarihini yap-mak vazifesini üstüne alan halk hâkim olduğu gündenberi dış politika iç politikanın bir parçası oldu ve zekâsile, bil-ret ile söh-ret ile kazanılan meslekten gel-me diplomat bir köşeye çe-kildi. yerini politikacıya bırak-tı. Meslekten gelme diplomat ar-tık politikacı kendisine bir şey sorulduğu, bir not yazdırmak istedi-ği zaman hatıra gelen adam ol-du.

Fakat bugün yine Avrupanın işleri tekrar devletlerin müvaze-nesini siktet merkezi yapacak bir hale geliyor. Bunun misalleri vardır. Birbirine zıt rejimler, dış politikanın realitesine kândile-rinden önce gelip geçmiş rejim-ler gibi uymak gerekliliğini duyu-yorlar.

Coğrafya şartlarından, ve kar-şı karşıya gelen kuvvetlerin biri-ni eritmeğe çalışmalarından doğan bu müvazene gün geçtik-çe eski diplomasi günlerine dö-nelmekte olduğunu anlatıyor.

Eğer gerçekten, Avrupanın te-mneli diplomasi münasebetlerine dayanyorsa, gene yakın günler-de nüktelerle, zekâlarla dira-yellerle kendilerini gösterecek diplomatlarla karşılaşacağız.

ŞEHİRDE

Aşı işleri

Çocuklarımızı aşılatmayı ihmal etmeyiniz

Şehrimizde difteri aşısına iki gündenberi başlanmıştır. Bu mü-nasebetle dün sihat işleri müdü-rü Bay Rıza bir muharririmize şunları söylemiştir:

— "Sihhat işleri Bakanlığının verdiği karar üzerine difteri aşısı na başladık. İki yaşından altı ya-şına kadar okullara gitmeyen ço-cukların da aşılanması için muh-telif semtlerde dokuz aşı istasyo-nu kurduk. Fakat maalesef ço-cuklarımızı aşılatmamak için bu yerlere müracaat eden ana ve ba-balar pek azdır.

İleride çocuklarımızın bu hasta-lığa yakalanmamasını isteyen an-neler ve babalar bu fırsattan is-tifade ederek sevine sevine ço-cuklarını aşılatdırmağa koşmalı-dır. Bilhassa her çocuğa bu za-manda muhakkak surette bir ke-re difteri aşısı yapılması lâzım-dır.

Diğer taraftan okullarda aşı ya-pan ekiplerimiz günde en az iki üç bin talebeyi aşılamaktadır.

Aşı işi onbeş gün kadar süre-cektir..

Talebe gecesi

Talebe birliği 17 martta büyük bir gece hazırlamıştır. Bu ge-ce milli oyunlar oynanacak ve milli havalar çalınacaktır.

Kedinin tüyleri, balığın kuyru-ğu, orageun yuzgeçeri tabiatın hangi sırrından kuvvet alıyorsa, diplomat da ihtiyacın elinde mü-kemmel bir uzuv olarak ortaya çıkacaktır.

Rejimlerin de git gide parlâ-manter mahiyetten uzaklaşmalar-ı coğrafyadan ve karşılaştıran kuvvetlerin müvazenesinden do-ğan bir durumu desteklemektedir.

Fakat,

Bugünkü Avrupa devletleri böyle bir müvazene düşüncesine ve müvazene düşüncesinin orta-ya attığı bütün gerekliliklere ne ka-dar uyabilirler?

Eskiden müvazene diploma-tın işi idi. Fakat her müvazene nihayet bir savaş kurur ve yurd-daşları savaş meydanına sürük-lerdi. Yani devletler damarların da dolaşan genç delikanlı emel-lerle harekete geçerlerdi. Bugün ihtiyar bir Avrupa var. Romatiz-malı ve hastadır. Mütemadiyen ilâç olarak sağlamlaşmak istiyor.

Onun bu işte de muvaffak ola-cağını sanmak çok güçtür.

Sadri Ertem

Tedrisat müdürlükleri
Kültür bakan-lığında yeni tayin'ler

Kültür Bakanlığında ve genel tayinler arasında yeniden bazı değişmeler yapılacaktır.

Kültür Bakanlığı genel müfet-tişlerinden bazılarının saylav se-çilmesi dolayısıyla bu müfettişle-rin yerlerine kıdemli lise müdür-leri tayin edilecektir. Bu lise mü-dürlerinin kim oldukları henüz belli değildir. Bakanlıkta yakın-da toplanacak, bir heyet bunları seçecektir.

İzmir sayıslığına seçilen orta tedrisat genel müdürü Bay Ha-san Ali Yücelin yerine vekâle-ten genel müfettişlerden ve de-ğerli maarifçilerimizden Bay Re-fik tayin edilmiştir. Bay Refik dün akşamki trenle Ankaraya git-miştir.

Teftiş heyeti reisliğine tayin edilen, Avrupa talebe müfettişi Bay Cevadın bir haftaya kadar şehrimize gelmesi beklenmekte-dir.

Eski teftiş heyeti reisi ve Av-rupa talebe müfettişliğine tayin edilen Bay Avni dün akşam Av-rupaya gitmiştir.

Saylav seçilen talim terbiye â-zasından Bay Kâzım Namının yerine kimin getirileceği henüz belli değildir. Yüksek tedrisat ge-nel müdürlüğüne de yüksek mu-allim okulu müdürü Bay Macid tayin edilmiştir.

Bundan başka lise ve orta okul lar müdürleri arasında yeni de-ğişmeler beklenmektedir.

Muhelit mahkeme erde

Türk — Yunan muhtelit ha-kem mahkemesi reisi dün mahke-meye giderek görülecek davala-rın dosyalarını gözden geçirmiştir.

Geriye kalan davaların Nisan sonuna kadar bitirileceği karar-laşmıştır. Fakat şimdi bunların haziran sonuna kadar bitirilebi-leceği neticesine varabilmiştir.

Temmuz başlangıcında muhte-lit mahkeme işlerini tamamlamış olacaktır.

Ankarada s.vil Tayyare-cilik okulu açılacak

Ankarada bir sivil tayyarecilik okulu açılacaktır. Bu okul için a-lâkadarlarca bir program hazırlanmaktadır. Okul müdürlüğüne de tayyarecilerimizden Bay Ve-cihinin tayin edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Aydın demiryolları

Satın alma konuşmaları son safhada

Aydın demiryollarının hükü-metimizce satın alınması müza-kerelerini yapan şirket müdürü Bay Adin dün Ankaradan şehri-mize gelmiştir.

Şirketle hükümetimiz arasın-da satın alma müzakereleri son safhasına girmiş bulunuyor. An-cak bazı malî meseleler hakkın-da hissedarlarla görüşmek üze-re İngiliz murahhası kısa bir za-man için Londraya gidecek ve dönüşte müzakerenin alt yanı Ankarada tamamlanacaktır.

Önce de yazdığımız gibi, şir-ketin on iki milyon Türk lirası-na satın alınması kararlaştırılmış-tır. Bu meblağ kırk yılda ödenecek tir.

Ödeme taksit miktarı üzerin-de de uygun bir formül bulunaca-ğı umulmaktadır.

Şirket murahhası dün Ankara daki makamlarla bir müddet te-lefonla görüşmüştür.

Afyon işleri için gelen İran murahhasları

Türk — Yugoslav afyon bü-ro-su ile konuşmalara girişmiş olan İran murahhasları şerefine, yurd-tarafından dün Perapalas otelin-de on kişilik bir ziyafet verilmiş tir. Ziyafette karşılıklı samimi-yet söylevleri verilmiştir. İran murahhasları Bay Neriman Mah-mud ve Bay Ali Nazı Tahrana gideceklerdir.

İnh sarılarda

İzmir sayıslığına seçilen in-hisarlar umum müdürü Bay Hüs-nü Çakır, dün bütün dairelere bir veda tamimi yaparak ayrıl-mıştır. Yerine gelen umum mü-dür Bay Mitat ise, inhisarlar mü-dürlerini toplayarak uzun mü-det görüşmüştür.

Inhisar müdürlükleri arasında bazı değişiklikler yapılması ihti-malinden bahsolunuyor.

Tıbbiyeler bayramı

Her yıl 20 mayısta yapılan tıb-biyeliler bayramı bu yıl on dört martta yapılacaktır.

Tib talebe cemiyeti toplana-rak yapılacak merasimin progra-mını hazırlamıştır.

Bu yıl mektebin 108 inci yılı kutlulanacaktır. Bu münasebetle gündüz üniversitenin konferans salonunda bir konferans, gece de büyük bir çay ziyafeti verile-cektir.

Gezintiler

Birkaç çizgide koca bir derd!

Bizde karikatür, hele şu son yıllar alabildiğine enginleşti. Va-kit vakit öyle güzel, öyle derin ve öyle geniş anlamaları çıkıyor ki, bunların karşısında çok kere u-zun uzun düşünüyor, gülerken a-cı bir gerçek içinde silkiniyorum.

Sanat, her çağda böyle görün-dü; fakat karikatürün keskinleş-mesi, bütün gücünü ortaya koya-bilmesi için daha başka sebepler gerektir. Bu yüzden bizdeki re-simlerin yükselişine ayrı bir gü-zelliğe bakılırsa, bir tarih ser-gisi de seyredilmiş olur, sanıyo-rum.

Bu yolda günün en güçlü fırça-larından biri, Amca Beyin baba-sı Cemal Nadirdir. Günlük işle-rinde bile sanat çehnisini kaybet-miyen ince, duygulu eserler ve-riyor. Karikatürü, dıktan çok, i-çin aynası haline o soktu. Bir dü-şünüşün çarpıklığını, alkışlanan bir yürüyüşün nasıl bir yuvarlan-ma olduğunu göstermekte an-la-şılan resimden üstün hiç bir şey yok.

Dün, yine onun böyle bir eseri-ne uzun uzun baktım: Bir çocuk yerde yüzü koyun kısa satırlı bir şeyler karalıyor. Yanında iki çift bacak var. Baba ile bir dostu. Dost babaya:

— Maşallah diyor, oğlunuz da şüre istidad var.

Baba:

— Hayır, diye karşılıyor; çocu-ğumun sihhati yerindedir.

İşte bu kadar. İki çift pantolon paçası, perde arkasında konuşan iki adamın, iki çift lakırdısı. Fa-kat bu miniminin içinde koca bir derd, büyük ve derin bir iç yarası, bütün acılığa ortaya a-tılmıştır.

Bunun dille anlatılışı günler sü-rer, yazı ile gösterilmek istense tomarlar karalanır. Bu, bir kaç çizgiden sızan şeyler o kadar ko-caman.

Karikatürün resme benzemiyen yerlerinden biri de onda renk, çiz-gi ile birlikte sözün de yer alışı-dır. Bunlar el ele verince, çevre birdenbire sınırsız bir genişlik kazanıyor.

İşte o bir kaç çizgi ve iki cüm-lede dediğim varlığın en güzel örneklerinden biri yaşıyor. Ya-rın, çağımızın geçirdiği sanat sarsıntısı yazacak olanlar, bu-günün sayıklamalarından hiç bi-sarsıntısını yazacak olanlar, bu-karikatür, onlara yol gösteren bir ışık gibi göz kırpacak ve çok şeyler söyleyecektir.

"Sürrealizmin,, bir kat daha S. Gezgın

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

— Her kadının modaya düş-ün olduğunu bilirsiniz Bay Gü-lüm..

... Bir çok kimselere sordum, kimi yaz modalarını...

... Kimi kışın balolarındaki tu-valetlerin zarafetine hayran ol-duklarını söylediler...

.. Acaba sen hangi modaya ta-raftarsın?..
Bay Gülüm — Ben saç moda-larını diğerlerine tercih ederim..

— ?...
Bay Gülüm — Hiç olmazsa bir saç tuvaleti altı ay devam e-diyor!

ökonomi

Ticari anlaşmalar

ökonomi bakanlığının kararı bekleniyor

Yarımdan itibaren memleketimiz Fransadan gelen maddeler, klering feshedildiğinden âzami gümrük tarifesine tabi olarak giyecektir.

Bundan başka, en ziyade müsaade gören memleketlerin de malları hakkında henüz bir karar verilmiş değildir. Alâkadarların söylediklerine göre Amerika, İspanya ve Çekoslovakya gibi bazı memleketlerle olan klering anlaşmalarımızın Türk — Fransız ticaret anlaşması ile alâkası vardır.

Bu memleketler bizim Fransa'ya verdiğimiz kolaylıklardan istifade ediyorlardı.

Amerika ile olan ticaret mukavelemiz Fransa ile olan mukavelemizin aynı idi. İspanya ile olan mukavelemizde ise, İspanyanın Fransaya verdiğimiz haklardan istifade etmesi kararlaştırılmıştı.

Şimdi, Fransa ile olan klering anlaşmamızın kalkması ile vaziyetin alacağı şekil bazı münakaşalara sebep olmaktadır. En ziyade mazharı müsaade olan Amerika, İspanya gibi memleketlerle münasebetimizin aynen devam edeceğini söyleyenler olduğu gibi Fransız malları gibi o, anlaşmaya bağlı olarak anlaşma yapılmış memleket mallarının da âzami gümrüğe tabi olacağını ileriye sürenler vardır.

Hakiki vaziyet Ökonomi Bakanlığının bugünlerde beklenen kararı ve emri ile belli olacaktır.

Kaçak şarab

Dobran mintakasında Aslı han köyünde Çavuş Ömerin evinde kaçak şarab olduğunu duyan muhafaza memurları, evi aramışlar ve iki fıçı içerisinde yüz elli kilo kaçak şarab bulmuşlardır. Şaraplar müsadere edilmiş, suçlular da müddeiumumiliğe verilmiştir.

Ş Pirenden limanımıza gelen İtalyan bandıralı Tevere vapuru yolcularından Bayan Beza'nın eşyaları gümrük muhafaza memurları tarafından aranmış ve yasaklıklar arasında çok mahirane bir surette saklanmış olarak dokuz kilo kadar yünlü ve ipekli, çoraplar kravatlar ve eldivenler bulunmuştur. Bayan Beza sekiz numaralı ihtisas mahkemesine ve-rilmiştir.

berbatlaşarak bize sığırayışından doğan ıpsız sapıız lâf yığınları, önünde hangimiz amonyak koklamış gibi tiksiniyoruz? Hangimiz o kısa satırlı tekerlemelerle us arasında bir bağ bulabiliyoruz? Sanathâr, çevresinde yaşayan bu inanış ve hınca keskin iki çizgiyle can vermiş. Bakarken gülüyor, okurken seviyoruz. Ben ce gerçek san'at işte budur.

Ne mutlu onu başaran!

S. Gezgin

ŞEHİRDE

Belediyenin üç davası, mahkemede! Tepebaşı caddesindeki bina sahiplerinden yer bedeli isteniliyor — Eski Rus konsoloslugu binası — Büyükderedeki mezarlık meselesi

İstanbul dördüncü hukuk mahkemesinde, belediye tarafından açılan bir davaya bakılıyor.

Belediye, Tepebaşı caddesinin genişletilmesi için kendine âid olan bahçeden yer verdiğini ileri sürerek, bahçenin karşısındaki binaların sahiplerinden yer bedeli istiyor. Belediyenin iddiasına göre, istikamet haritası, bu bina sahiplerinin caddenin genişlemesine yer vermeyip yer bedeli vermesini icabettirmektedir.

Muhakeme, istikamet haritası ile kıymet takdiri dosyasının belediyeden getirilmesi için kalmıştır. Belediyenin dava ettikleri rinden bir kaç, şunlardır: Kara Mustafa zade Ahmed, Hacı Mustafa varisleri Sideridis, Nesim Palâci, Krepen ve İtalyan sefareti.

Tunel başındaki bina
Tunel başındaki eski Rus konsoloslugu binası, büyük harb sırasında, caddenin genişletilmesi için kısmen yıktırılmış, bina, geriye alınarak yeniden yapılmıştır.

Rus konsoloslugu, bundan dolayı belediyeyi dava etmiş, yirmi yedi bin liranın tahsiline karar almıştır. Temyiz mahkemesi, davayı açan mümessilin Rus hükümeti namına davayı takibe salâhiyeti olup olmadığının araştırılması lüzumuna işaretle kararı bozmuştur.

İstanbul dördüncü hukuk mahkemesi, temyiz bu bozmasına uydu. Bu noktadan tahkikat yapılmasını kararlaştırarak, muhakemeyi dört marta bıraktı.

Mezarlığın tahribi

Büyükderedeki mezarlığın tahrib edildiği iddiası ile belediye tarafından Büyükderede çayır başında tuğla fabrikası sahipleri

olan keresteciyenler aleyhine dava açılmıştır.

Tuğla yapıldığı sırada, bir aralık mezarlığın altı üstüne getirildiğinden bahseden belediye, fabrika sahiplerinden tam otuz sekiz bin lira tazminat istiyor. Davaya, İstanbul dördüncü hukuk mahkemesince görülmektedir.

KAÇAKÇILIK KARARI

Geniş miyasta eroin kaçakçılığı yapan yirmin iki kişi hakkında dün, sekizinci ihtisas mahkemesinde karar verilecekti.

Fakat diğer bazı mühim davaların uzaması üzerine karar başka güne kalmıştır.

DURUŞMALAR — Yaşuva Behar, Isak Behar ve umuryeri, gaz depoları âmiri Kâzımın, gümrük resmi kaçakçılığı suçundan, duruşmalarına dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir.

Kısa Şehir Haberleri

Gureba hastahanesinde yapılmakta olan pavyonun inşaatı bir haftaya kadar tamamlanacaktır. Buraya Bakırköyünde akıl hastalıkları kısmı nakledilecektir.

§ ESNAF BANKASINDA — Bankanın umumî heyeti yarın öğleden sonra toplanacaktır.

§ EMLÂKİN TAHRİRİ — Emlâk tahriri büyük bir faaliyetle devam etmektedir. İstanbulda yapılan emlak tahririnin 935 senesi sonunda biteceği ve 936 mali yılından itibaren bütün İstanbul kazalarında yeni tahrir esasına göre vergi tahsil edileceği muhakkak görülmektedir.

GÜMRÜK BEYANNAMELERİ — Komisyoncular birliği, gümrük idaresince bedava olarak alâkadarlara dağıtılan gümrük beyannamelerinden bir kısmının mahvolduğunu hattâ kese kâğıdı olarak kullanıldığını bildirmiştir. Birlik bu vaziyetin önüne geçmek ve gümrük beyannamesi kâğıtlarını memleket çıkarına uygun bir şekilde tevzi işini üzerine almak için yeniden teşebbüsatta bulunmuştur.

§ NUMEROTAJ İŞİ — İstanbulda yapılmakta olan numara koyma işleri bitmiş, bu iş için ayrılan heyetler, her mahallede kaç sokak bulunduğunu, her sokakta kaç bina bulunduğunu ve binaların daire ve odalarını gösterir krokiler yapmışlardır.

Bu krokiler neticesinde İstanbulda 143 bine yakın bina bulunduğu anlaşılmıştır.

Tez müdafaası

Dün Üniversite hükûk fakültesi doktora sınıfından mezun olan Bay Suad hazırladığı tezini fakülte profesörlerinden mürekkep bir heyet huzurunda müdafaa etmiştir. Tezin mevzuu "Türkiyenin korucusu Kamâl Atatürk",tü.

Bay Suad doktorasında kazanmıştır.

Gelenler, gidenler

BAY KERESTECİYAN — Yeni Afyon sayıtlığına seçilen Bay Keresteciyan Türker ile yeni Eziurum Sayıtlığı Başkanı Nehtiyekurultayın açılışında bulunmak üzere dünkü ekspresle Ankara gitmişlerdir. Aynı trenle birçok sayıtlar da Ankara gitmişlerdir.

Yarınki Perşembe günü matinelere itibaren

IPEK Sineması müdüriyeti, saygı değer müşterilerinin emirlerine:

LAUREL ve HARDY nin

kahkaha tufanına boğdukları

Çöl Arkadaşları

filminde fazla gülmeden rahatsız o'nların yardımına koşmak üzere

üç imdad otomobili, birkaç doktor ve hasta bakıcılardan hazır bulunacağını ilân eyler.

Programda Paramount dünya haberleri

Bu akşam **SUMER** Sinemasında

Cinsî cazibe kraliçesi yeni Macar artisti

IRENE de ZILAHY nin

EN ÇILGIN GECESİ

filminin ilk iraesidir. IRENE de ZILAHY, MAX HANSEN

ve TIEOR Von HALMAY ile beraber bu filmde şarkı söyleyecek ve dans edecektir.

Caz ve musikisi Profesör Nicderberger'in

Yerlerinizi evvelden aldınız. Tel. 42851

Bütün Şehir Bu akşam **MELEK** Sinemasında

Viyana musiki motifleri üzerine yapılmış olan filmlerin en mükemmeli

VIYANA... AŞK BELDESİ

Şerefne verilecek VIYANA GALASINA koşacaktır. Oynayanlar:

MAGDA WOLFF LEO SIEZACK GEORG SCHNEIDER ALBACH-RETTY Viyanalı Tenor ALEKSANDER

ve Viyana filârmonik Orkestrasile Opera Koro Heyeti

Musiki: JOHANN STRAUSS

İzdihamdan sakınmak için yerlerinizi önceden temin ediniz. Telefon numarası: 40868

Programda: Paramount dünya haberleri

SİYASA

Avusturya ricâlinin seyahatleri

Avusturya Başvekili Doktor Sigmund Hilferding ile Hariciye Bakanı Baron Benigno Waldenegg Fransayı ziyaret ettiler. Onlar ten sonra Londraya gittiler ve Paris'te olduğu gibi orada da hükümet mehafili tarafından çok iyi karşılandılar. Ziyaretin maksadı fikir mübâdele etmek olduğu temin olunmuştur. Fakat Romada hazırlanan Tuna meclisinin görüşüleceği ve görüşüleceği düğünde zerre kadar şüpheli yoktur. Bundan başka İngilterenin Malakka Nazırı ile İngiltere Devlet bankasının müdürü ile de mülakatlar tertip olunduğuna göre para işlerinde görüşüleceği muhakkaktır. Yalnız para işlerine aid görüşmelerden sonra yeniden borç para bulmaktan ziyade, şimdiye kadar alınan paraların aid olacağı da temin edilmektedir.

Londrada görüşüldüğü söylenen meselelerden biri de Hamburg lüdenanından birinin önümüzdeki sonbaharda yapılacak Cümhuriyetliği intihabatında manzed gösterilmesine aitti. Fakat İngiliz gazeteleri böyle bir işe girişmenin felâketi teşkil edeceğini söylemekte geçikmediler.

Bununla beraber unutulmamalıdır ki lüzum gelen mesele, Doktor Şuşniçin açıktan açığa kraliyetçi olduğu ve Hamburg hanedanını iade etmeye Avusturya için dahili bir iş sayıldığıdır.

İngiltere matbuatı, ihtimal ki mühim olarak, mevsimin buna müsâid olmadığını ve bu tedbirin amme için bir kıymeti haiz bulunmadığını söyleyerek bunun önüne geçmek istemişlerdir.

Bu itibarla seyahatin bu bakımdan muvaffak olmadığina hükmetmek gerektir.

Fakat her türlü tezkibe rağmen seyahatın amma için lüzumuna muhtemeldir.

8. R. Doğrul

BORSA

Hızlarında yıldız işareti olanlar üzerinde 26 2 de muamele görülmüştür. Rakamlar kapanış fiyatlarını göstermektedir.

Nukut (Satış)

* Londra 109, --	* Viyana 24, --
* Newyork 123, --	* Madrid 18, --
* Paris 169, --	* Berlin 48, --
* Milano 212, --	* Varşova 24, --
* Brüksel 118, --	* Budapeşte 26, --
* Atina 24, --	* Bükres 16, --
* Cenevre 85, --	* Belgrad 54, --
* Sofya 24, --	* Yokohama 35, --
* Amsterdam 88, --	* Alton 948, --
* Prag 100, --	* Mecidiye 45, --
* Stokholm 32, --	* Banknot 940, --

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra 614, --	* Stokholm 31788, --
* Newyork 0.7980	* Viyana 4.3448, --
* Paris 12.04	* Madrid 5.8074, --
* Milano 2.8754	* Berlin 1.9796, --
* Brüksel 3.3988	* Varşova 4.9008, --
* Atina 84.5010	* Budapeşte 4.43, --
* Cenevre 2.4536	* Bükres 29.0480, --
* Sofya 67.725	* Belgrad 35.1130, --
* Amsterdam 1.1735	* Yokohama 2.8130, --
* Prag 18.9928	* Moskova 1086.70, --

ESHAM

* İş Bankası 10, --	* Tramvay 31.50, --
* Anadolu 28.70	* Çimento 45, --
* Rej 2.27	* Çayın Değ. 17.50, --
* Sir. Hayriye 15, --	* Sark Değ. 47.80, --
* Merkez Bankası 63, --	* Balya 46, --
* U. Sigorta 12.94	* Sark m. ecza 83.98, --
* Bomonti 12.94	* Telefon 83.98, --

istikrazlar tahviller

* 1933 Türk Bor. I 30.10	* Elektrik 31.75, --
* " II 28.70	* Tramvay 17.50, --
* " III 28.95	* Rhtim 47.80, --
* İstikraz Dahil I 94, --	* Anadolu II 46, --
* Ergani İstikrazı 97, --	* Anadolu III 46, --
* 1928 A M 12.94	* Mümessil A 83.98, --
* Rızdar 12.94	

Okuyucularımıza
hizmet
KUPONU

Bu kuponu kesip saklayınız

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 34

Yazan: İshak FERDİ

Biraz da aşka, şaraba dair şiirler
okuda dinliyelim!

(İşbiliye)ye bir bakış..

İşbiliye, Endülüstün büyük ve mamur şehirlerinden biridir. Şehrin karşısından büyük İşbiliye nehri akmaktadır.

İşbiliye, Endülüstün en işlek ticaret merkezlerinden biri idi. Şehrin dört çevresi büyük zeytinliklerle ve çiçek bahçeleriyle bezenmişti. Nehrin ortasında büyük bir köprü vardı. Bu köprü, o devirde, dünyanın en büyük ve mükemmel köprülerinden biri idi. Bu köprünün bir eşi, fakat biraz daha büyüğü de Kurtubada bulunuyordu. Nehirde civardan gelmiş tüccar gemileri eksik olmazdı.

İşbiliyenin iki yüz kırk karyesi vardı. Bu karyelerin hemen hepsi de zengin ve mamurdu. Şehir ve mühlakatı şimalden cenuba doğru kırk mil kadar uzunluğunda ve şarktan garbe doğru on iki mil genişliğinde olup bu sahada işlenmemiş toprak yok gibiydi.

Şehrin arkasındaki (Cebelüş - şeref) in etekleri bile ekilmiş, ve ziraate elverişli olan her yerden istifade edilmisti.

Şehirde büyük hamamlar, mescitler, medreseler, bostanlar, çiçek ve yemiş bahçeleri ile büyük zengin evleri uzaktan göze çarpıyordu. Şehir içinde gümüş zinetleri pek revaçta olduğundan buranın gümüş işçiliği Endülüste meşhurdu.

Nehirde yirmi dört saatte bir defa sular çekiliyordu. Bu med ve cezirden kimse zarar görmez ve nehirdeki gemiler sahilde demirledikleri için kumun üstüne otururlar. Su gelince tekrar yavaş yavaş su ile birlikte yükselirlerdi. Altın arayıcılar suyun çekildiği zaman nehre üşüşürler, suyun dibindeki altın birikintilerini toplarlardı. Nehirde kum fazla olmakla beraber her gün bir miktar toz halinde altın bulunurdu.

Hükümet bu altınları her gün bedelini alarak altın tüccarlarına satardı. Altın zinetler de şehir ve civarında fazal sürüm yapıyor du.

Vaktiyle Emeviler bu nehirde esaslı kazma ameliyesi yaparak, suların çekildiği zaman nehrin dibini kazmışlar, bu suretle fazla altın çıkarmışlardı. Maamafih suların şiddetli akıntısı daima yuları membalardan şehir civarına kadar altın tozu sürükleyip getiriyordu.

(Becane) küçük bir kasaba ismiydi. (İşbiliye) ye tâbidi. Endülüstün meşhur kadın şairlerinden (Gassani) bu kasabada doğmuş ve (İşbiliye) medreselerinde ilk kadın talebe olarak, mektepte okumuş.. Sonra büyük medreseye devam etmiş ve hocalarıyla birlikte (Mütebahhirülbelde) den yedi yıl ders almıştı..

(Gassani) İşbiliyede metfun du. Halk bu kadın şairin eserlerini çok okur ve kendisini severler dilerdi.

(Gassani) nin hayatı, Endülüst

kadınlarını okumağa sevk etmiş, genç kızlarda okumak zevkini uyandırmıştı. Her kadın (Gassani) gibi akıllı, anlayışlı ve malumat sahibi olmak isterdi. Hattâ (İşbiliye) de erkeklerle kadınlar bu hususta yarışa bile çıkmışlar dı.

Erkeğin alacağı kadının ilim ve irfan noktasından kendisinden bir derece aşağı olmasını isterdi. Kadınlar da kendilerinin varacakları örneklerden yüksek olmalarına dikkat ederlerdi. Bu sahada ilerliyen rekabet memleket irfanını yükseltmiş ve Endülüst kütüphaneleri bu yüzden zenginleşmişti. Bu vaziyeti hariçten görenler: "Endülüst medeniyeti dünyayı sarsacak,, derler ve bu yüksek medeniyetin yıkılacağını hatırdan geçirmezlerdi.

Garnatada günler nasıl geçiyordu?

Sinan, üç gündenberi Ayşeyi beklemekten usanmıştı.

Fakat, içinde bir duygu vardı: Ayşe gelecek... Diyordu..

Sinan gene eskisi gibi Çolak Hüseyinle birlikte şehirde dolaş

Endülüst Sultanı Abdullahın küçük biraderi Emir Mehmedin (İşbiliye) de bulunduğunu öğrenmişlerdi. Emir Mehmed etrafına bir miktar muharip toplayarak şehri muhafaza ve müdafaadan geri durmamıştı. Zaten düşmanın o tarafa fazla saldırdığı da yoktu.

Sinan bir kaç günlük rahatsızlığı arasında İşbiliye hakkında epeyce malumat toplamıştı.

Endülüstlü rehber ona İşbiliyenin başına bir medeniyet kaynağı olduğunu söylerken, şair (Gassani) nin değerli şiirlerini de bulup getirmişti.

Sinan bu ateşli kadının eserlerini okudukça coşuyor, coştukça sağa sola saldırmak istiyordu. (Ayşe) yi günler geçtikçe seviyordu.

Bir gece, Sinan, rehberden şair (Gassani) nin, Sultan Abdullah tarafından menedilen şiirlerini dinliyordu:

"İnsanları bağlamak, hapsedmek, asmak kolaydır. Fakat, fikirler bağlanamaz.. Fikirler hapsedilmez... Fikirler boğulmaz!.."

Sinan :

— Emir Abdullahın hakkı varmış..

Diye mırıldandı..

"Sarhoşun işlediği suçtan dolayı onu niçin cezalandırmıyoruz ? Çünkü, o dakika da gözleri kapalı ve muhakemesi yoktur. Ne söylediğini, ne yaptığını bilmez... O halde zengin suçluları neden tecziye etmiyoruz.. Bakınız: Herkesin gözü önünde komşunun erzak ambarmı soyduruyorlar.. Ve gözleri bizim gözlerimiz gibi görüyor. Muhakemesi yerinde, ne yaptığını ve ne söylediğini biliyor. Sarhos değil ki, onu affedelim!.."

İngilizlerle Amerikalıların başaramadıkları iş

Bundan sonra hava gemilerini işletmek işi Almanlara kaldı

Almanlar Graf zeplinin iki misli büyüklüğünde bir gemi yapıyorlar. Bu yeni hava devinin adı "Hindenburg,, dur

Geçenlerde Amerika bahriye - sine mensup hava gemilerinden Macon'un düşmesi de, havadan hafif hava gemileri hakkında beslenen bütün itimad ve emniyeti ni bir kere daha sarstı. Çünkü Amerikalılardan evvel İngilizler de bunlara benzeyen hava gemileri yapmış ve bunların en büyüklerinden olan R 101 feci bir akıbete uğramıştı. Dahasonra da Amerikalıların buna benzer akıbetlerle karşılaşmaları, bu çeşid hava gemilerinden biri nakil vasıtası olmak hasebile, istifade etmeyi beklemenin manasız olduğu intibahını verdi.

Halbuki öte taraftan Almanya, hava gemileri yapmayı milli bir şeref meselesi saymakta ve bu gemileri günden güne tekemmül ettirmeye çalışmaktadırlar.

Bu yüzden, hava gemileri yapmak ve çalıştırmak işi, adeta bir Alman ihtisası haline girdi.

Almanlar 1910 ile 1914 seneleri arasında bu çeşid gemilerden altı tane yaparak çalıştırdılar ve bunlarla, hiç bir kazaya uğramadan 37,000 yolcuyu taşıdılar

Harb koptuktan sonra Alman zeplinleri de faaliyete geçti ve bu faaliyet her yerde derin bir iz bıraktı.

Harbin bitmesi üzerine Almanya yeniden bu işle meşgul olmağa başladı ve bu hava gemilerinden ticarî istifadeler teminini düşündü.

1920 senesinin sonunda bu gemilerden ikisi bitirilmiş ve seyahatler yapmağa başlamıştı. Fakat o zaman Almanyayı kontrol eden beynelmilel heyet, bu zeplinlerden birinin Fransaya, birinin de İtalyaya teslimine karar verdi. Almanların daha sonra yaptıkları bir zeplin de, tamirat mukabili olarak Amerikaya teslimolundu.

Güzel bir Spor filmi gösterilecek

T. İ. C. İ. İstanbul Müntakası Başkanlığından:

Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakı tarafından Almanyadan getirtilen spor filmi 1 - Mart - 1935 Cuma günü sabahı saat 10 da Beyoğlunda Elhamra sinemasında sporculara be - dava gösterilecektir.

Sporcular klüpleri hüviyet varakaları veya klüpleri tarafından verilecek musaddak bir liste ile sinemaya girebileceklerdir.

Bu film beden terbiyesi şekillerini, Atletizm, Yüzme, Kürek, Futbol, Güreş, Boks, Kayak sporu, Eskrim, Dağcılık hareketlerini bütün incelikleriyle göstermektedir.

Bu filmde Love, Paltzer, Ladoumege, Hirschfeld, Mardi, Körnig, Rademacher, Küppes gibi meşhur şampiyonlar görülmektedir.

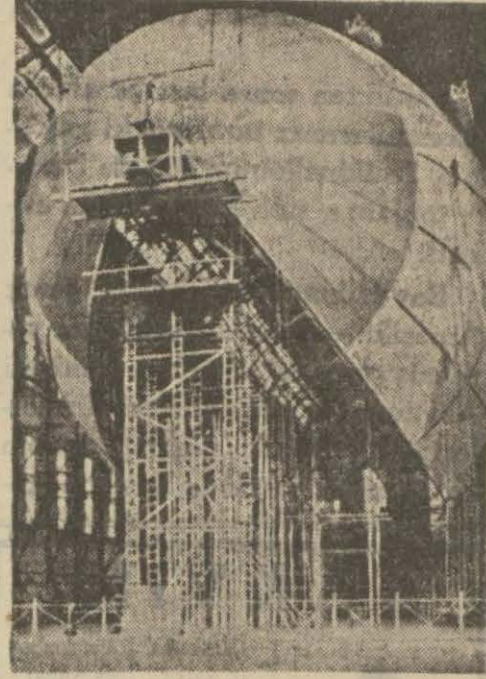
Sinan tekrar söylendi:

— Bu kadın bugün Garnatada bulunsaydı da bu sözleri söyleseydi, Sultan onu muhakkak astırırdı. Ne mutlu ona ki kendi öldüğü halde fikirleri hâlâ yaşıyor!

Sonra birden başını rehberine çevirerek:

— Azizim, dedi, biraz da aşka, şaraba dair söylediklerini oku da dinliyelim!..

(Arkası var)

Almanların tekmillenmek üzere oldukları en son hava gemisi: Hindenburg..

Almanya ancak yedi yıl sonra bu çeşid hava gemilerini inşaaya imkân buldu ve bunun üzerine bütün dünyada şöhet kazanan Graf Zeplin yapıldı.

Graf Zeplinin imaline nezaret eden doktor Ekner, hava gemilerinin kaybettiği şöhetini yeniden ihyaya çalıştı ve muvaffak oldu. Çünkü bu zeplin, Almanyadan Amerikaya uçtu, kutbu dolaştı, devri âlem seyahatini tekmliledi. 1932 yılının martından beri bu hava gemisi Atlas Okyanosunun cenubi kısmına muntazam seyahatler yaptı ve bugün Okyanosu 90 kere geçmeğe muvaffak oldu.

Graf Zeplin uçmağa başladığı gündenberi bir milyon kilometre geçmiş, 27.000 yolcu taşımış 5.500.000 posta paketi götürmüş, ve 40 tona yakın eşya taşımıştır.

Bunun üzerine Almanlar yeni bir hava gemisi yapmağa ve buna Hindenburg adını vermeğe karar verdiler. tekmillenmek üzere bulunan bu hava gemisi bu yılın baharında tecrübe edilecek, daha sonra Atlas Okyanosunun şimalinde çalışacaktır.

Bu yeni hava gemisi fennin en son inkişaflarından istifade ediyor. Bu gemide Diesel makineleri işliyecek, makine taşıyıcı edilmiş petrol kullanacak ve bu suretle petrol ile hareket eden her va -

Bu gece

Nöbetçi eczaneler

Samatyada: Teofilos, Fenerde: Emilyadi, Şehzadebaşında: İsmail Hakkı, Şehremininde: A. Hamdi, Karagümrükte: Arif, Aksarayda: Z. Nuri, Sirkeçide: Ali Rıza, Cağaloğlunda: Abid, Beşiktaşta: Nail Halid, Lalelide: Sıtkı, Kijçükpazarda: Hüseyin Hüsnü, Karaköyde: Hüseyin Hüsnü, Beyoğlunda: Ertuğrul, ve Dellâsoda, Yenışehirde: S. Baronakyan, Maçkade: Feyzi, Kasmpaşada: Merkez, Hasköyde: Halk eczanesi.

Adanının işgaline aid hatıralar

Yazımızın çokluğundan bugün koyamadık özür dileriz

sitanın maruz kaldığı yangın tehlikesinden kurtulacaktır.

Bundan başka bu hava gemisi, yükseltici gaz yerine helyom ile doldurulacaktır. Helyom, hidro - jenden daha pahalı olduğu halde parlamadığı için tercih olunacaktır.

Yeni hava gemisi yolcuların istirahatine fevkalâde ehemmiyet veriyor. Zeplinde bir okuma salonu, iki küçük salonu, 24 kişilik kamaraları ihtiva ettiği halde yeni hava gemisinde iki güverte, yemek salonu, yazma okuma odaları, 50 yolcuya kâfi kamaralar ve sigara içmeğe mahsus bir salonu bulunacak ve bu suretle zeplinin iki misli büyüklükte olacaktır.

Graf Zeplinin iki misli büyüklüğünde olan bu gemi saatte 43 mil sür'atle hareket edecek, geceli gündüzlü havada çalışacak ve yüksek kalmak için makinelerden istifade etmeyecektir. En sür'atli deniz gemisine nazaran hava gemisi Atlas Okyanosunu yarıya yaklaştıracak ve alacağı ücreti de çok indirecektir.

Bugün yolcuları Okyanostan geçirebilen biricik hava vasıtası, bu gemilerdir. Gerçi tayyareler de Okyanosu geçiyor, fakat bunların biri de henüz bir yolcuyu ücretle nakledememiştir. Tayyarelerin bu işle meşgul olmaları için bir kaç sene evvel daha geçmesi lâzımdır.

Amerikalılar, Almanların bu yolda kazandıkları muvaffakiyetlere bakarak uzak mesafelere gidecek hava gemileri yapmayı düşünmüşlerse de Macon hava gemisinin kazaya uğraması bu düşüncelerden vazgeçmeğe saik olmuştur.

Onun için Almanlar hava gemilerini işletmek sahasında yalnız kalacak gibidirler.

Ö. R. Doğrnl

İngiliz Lordlarından Alber Konvey şehrimizde

İngiliz Lordlarından Lord Alberkonvey şehrimize gelmiş, Perapalas oteline inmiştir.

Lord Alberkonvey tek başına ve hususî bir seyahat yapmakta dır. Londradan Parise tayyare ile gelmiş, sonra Almanya, Avusturya, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristana uğrayarak memleketimize varmıştır.

Dün sabah camileri gezmiş, öğleden sonra motörle boğaza gitmiştir. Perşembe günü şehrimizden Mısıra gidecektir.

Çanakale Halkevinde

Çanakalede Halkevinin kuruluş yıl dönümü kutlanırken Halkevi başkanı Halil Dilmaç bir senelik çalışma üzerinde söz söylemiş, bir bayan okutan güzel bir manzume okumuş, kültür çevirgeni Lâtif Öktem halkevlerinin çalışmasını, ülküsünü ve devrimlerin açtığı ak yol üzerindeki gidişini anlatan özlü bir konferans vermiştir.

Inkılâb kürsüsünde Bay Hikmet

Mütarekede, yenilmeyi kabul etmiyen tek insan
Yıldırım Orduları Kumandanıydı

Manisa sayıyı Bay Hikmet, inkılâb kürsüsündeki dersine dün de devam etmiştir.

Bay Hikmet, dün mütareke devrinde Osmanlı ricalinin düşmanlarımızın plânlarını bilip bildiklerini araştırarak, Osmanlı ricalinin bunları bilmeleri lâzım geldiğini, çünkü Rusyada vesikaların neşredilmiş olduğunu, hatâta İstanbul gazetelerinin de bunları neşrettiklerini anlattı. Tedbir alınmamasının sebeplerini saydı, bütün kuvvetlerin elden alınmış ve Osmanlı ricalinin düşmanlara âlet olmuş olmasına rağmen milli kuvvetlerin gene muvaffak olduğunu söyleyerek şunları ilâve etti:

— Düşmanlarımız Türklüğü yok etmek istiyorlardı. Buna, muharebeye devam etmek yahud Türklerle zahiren mütareke yaparak ondan sonra onları kolayca boğmak yolları ile gidilmesi lâzımdır., Bay Hikmet bu hususta bazı misallerden sonra 30 teşrinievvelde Mondorosta imza edilen mütarekeyanlatarak, mütarekede boğazların açılması, torpillerden temizlenmesi, bütün torpil tarlalarının düşmanlara bildirilmesi, Türk ordusunun terhisi, düşmanların her istedikleri yeri işgal edebilmeleri, Irak ve Kafkasyanın tahliyesi, telgraf muhaberelelerinin, şimendiferlerin düşmanlar tarafından kontrolü, şarktaki altı vilâyette kargaşalık çıkarsa düşmanların burayı işgal edebilmeleri gibi esaslar bulunduğunu söyledi, mütareke maddelerini uzun tahlillerle anlattı.

Bay Hikmet, İngilizlerin mütarekeden sonra Musulu, donanmaları İstanbul girdikten sonra da Irak ve Suriye ordularının teslimini istediklerini anlatarak, buna bir tek kişinin karşı durduğunu söyledi, şunları ilâve etti:

— Yenilmenin bir tek manası vardır. Yenilmeyi kabul etmek. Mütareke anında bir tek adam yenilmeyi kabul etmemiştir. Bunu bütün millete telkin ederek bütün dünyayı bizimle sulh etmeğe mecbur etmiştir. Bu, Yıldırım orduları kumandanı Mustafa Kamâl'di.,

Bay Hikmet, 30 teşrinievvelde mütareke imza edildikten bir gün sonra Yıldırım orduları kumandanının maiyetine bir tebliğ yaparak, kafatutulmasını istediğini, Toros kuvvetlerine gönderilecek İngiliz askerinin miktarını sorduğunu, İstanbul'a çektiği telgrafları okudu, mütarekeden sonraki dev-

ri ecebi ordularının İstanbul'a girişini anlatarak:

— Aynı zamanda yavaş yavaş İngilizler Irak, Adana, havalisini işgal ettiler, Toros dağlarına da yandılar. Halk tarafından ufak tefek cepheler tutuldu, fakat bu pek zayıftı.,

Dedikten sonra bu esnalarda düşmanlarımız tarafındaki vak'alar, 18 ikincikânun 918 de Paris'te toplanan sulh konferansını anlattı.

Bay Hikmet konferansta, gerek Amerika ve gerek Avrupalıların yenilmiş memleketlerin Cemiyeti Akvama verilmesini ileri sürdüklerini söyleyerek umumî harbin hükümetler üzerinde bıraktığı te-

siri, o milletlerin harpten sonraki noktai nazarlarına dayanarak anlattı. Bu arada Türkler aleyhinde yapılan fena propagandaları, ve bu propagandaların Fransız ve İngilizler tarafından yapıldığını söyleyerek Fransızlar ve Türkleri sonra İngilizler ve Türkleri mukayese etti. Bu mukayesede Türk idaresinden Fransız eline geçen Cezaire, Tunus Suriyenin Fransa eline geçtikten sonra hiç terakki etmediklerini, Cezaire'den sonra Tunus Fransa eline geçtiği halde, Tunus'tan daha evvel Fransa eline geçen Cezaire'den müterakki olduğunu söyledi, Hindistan'ın 1857 de Türk elinden çıkarak İngiliz idaresine geçtiğini, Mısır'ın 1882 de Türk idaresinden İngiliz eline geçtiğini, 1918 de Irak'ın Türk idaresinden çıktığını söyleyerek:

— Hindistan doğrudan doğruya müstemlekedir. Mısır, ona nisbetle daha ferahtır. Daha zengindir. Hindistan'ın nisbetle daha kendini idare edecek haldedir. Mısır halkı Hint halkından daha çok yetişmiş tir.

Diyecek daha müterakki olanların Türk elinde daha çok kalan memleketler olduğunu anlattı.

Bay Hikmet, sulh konferansında şark işleri için Amerika, Fransa ve İngiltere kuvvetlerinin çarpıştığını, fakat Osmanlı imparatorluğu bahsinde İngiliz ve Fransız kuvvetleri çarpıştığını, çünkü İngiltere'nin Osmanlı sulhunda hâkim mevkiinde olduğunu söyleyerek dedi ki:

— Konferansta Türklüğün alâ kadar eden başlıca meselede vasil olunan kararlardan bahsedeceğim. Meseleler, Yunan, Ermeni, İstanbul meseleleridir. Venizelos sulh konferansında 3—4 şubat 939 da dileklerini serdetti. Dilekleri gayet büyüktü. Ona en çok yardım eden İngiltere olmuştu. Fransa, istemiyerek, fakat İngiltere'ye muhtaç olduğundan Venizelosu tutmuştu. İtalya istememiştir. Amerikalılar da şiddetle itiraz etmişlerdi.,

Bay Hikmet, bu itirazların sebeplerini, Venizelosun rollerini anlattı. İngiltere entelijan servisinin Venizelos aleyhinde neşrettiği vesikaları saydı.

Fransanın tetkikat için Yunanistan'a gönderdiği murahhasın döndüğü vakit verdiği bir raporda, Venizelosun, Fransadan Yunanistanı sıkıştırmasını istediğini, o vakit Yunan milletinin hakikati anlıyacağını bildirdiğini anlattı, dersine son verdi.

TAKVİM

	Çarşamba 27 Şubat 23 Zilkade	Perşembe 28 Şubat 24 Zilkade
Gün doğuşu	6.48	6.36
Gün batışı	17.57	17.58
Sabah namazı	5.52	5.51
Öğle namazı	12.97	12.28
İkindi namazı	15.33	15.34
Akşam namazı	17.57	17.58
Yatsı namazı	19.97	19.28
İmsak	5.00	4.58
Yılın geçen günleri	57	58
Yılın kalan günleri	309	308

RADYO

BUGÜN

İSTANBUL:

18: Fransızca ders, 18.30: Jimnastik: Bayan Azade, 18.55: Beethoven Üçüncü Senfoni, (Pastoral) plâk. 19.30: Haberler, 19.40: Bayan Halide — Monolog, 20: Maarif Bakanlığı namına konferans, — Galatasaray lisesi muallimlerinden Nurettin, 20.30: Balalaka orkestrası, Koro, 21.20: Son haberler, 21.30: Radyo orkestrası, 22: Radyo caz ve Tango orkestraları.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m. 17: Solist konseri, 18: Kemau konseri, 18.25: Sözler, — Plâk. 18.50: Spor. 19: Sözler. 19.15: Orkestra konseri, 19.45: Konferans, 20: Kuartet konseri, 20.20: Aktüalite, 20.30: Şarkılar, 20.45: Sözler, 21.30: İngiliz musikisi (sonfonik). 21.45: Haberler. 22: Chopinin eserlerinden konser, 22.30: Konferans. 22.45: Şarkılar, 23: Reklâmlar, — Dans.

175 Khz. MOSKOVA, 1724 m. 17.30: Sözler, 18.55: Kızılorduya konseri. 19.55: Ulusal operalardan sahneler. 22: Çekçe neşriyat, 23.05: İngilizce, 24.05: Almanca neşriyat.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m. 18.30: Klânet konseri. 19: İtalyanca ders. 19.30: Kuartet konseri. 20.40: Sözler. 21.10: Fenlândya gala musikisi. 22.10: Dış duyumlari. 23.10: Haberler, 23.30: Caz orkestrası. 24.20: Cizene musikisi.

Kurultayda ilk işler

Büyük Millet Meclisi, Martin birinci Cuma günü beşinci devresinin birinci toplantısını yapacaktır. Kurultayda geçen devreden kalma bir çok lâyhalar, teklifler, tezkere, takrirler ve çeşitli evrak var. Bunlar âlakadar encümenlerin ruzaimesinde idi. Ancak Kurultayın yenilenmesi üzerine encümenlerde kalan bu evrak, dahili nizamname'nin 69 uncu maddesine göre artık hükümsüzdür.

Bunların yeniden müzakereye konulabilmesi için ya hükümetçe yeni bir istek gelmelidir; ya on beşer sayıya bunların müzakeresini yeniden istemelidir.

Encümenlerde kalmış evrak nelerdir? Bunları şöyle bir gözden geçirmek faydasız değildir. Kuvvetli bir ihtimal yeni isteklerle yeni Kurultayın ilk uğraşacağı işler bunlar arasından ayrılacaktır.

Nitekim Adliye Encümeninde dördüncü devre başlarken eldeki lâyhalar arasında şunlar vardı:

Bazı mahaller garyimenkul mallarında hususî olarak mevcut bulunan tasarruf şekillerinin tasfiyesi.

Ş Smaî mülkiyet.

Ş Adli sicil.

Ş Mahkemeler teşkilâtı.

Ş Temyiz mahkemesinin Ankara ya nakli.

Ş Seferde askerî ihtiyaçların temini sureti.

Ş Ceza muhakemeleri usulü kanununa ekler.

Ş Ceza istinafına ek.

Ş Sulh hâkimlerinin tatbik edilecekleri tahkikat usulü hakkında ceza muhakemeleri usulü kanununa ek.

Ş Hukuk muhakeme usulleri.

Ş Türkiye Cumhuriyeti rejimini koruma.

Ş Umumi muhakemeler ve karar hâkimleri ve müstantiklerle umumi ve hususî kaza salâhiyetini haiz makamlar arasındaki ihtilâfın halli.

Ş Hukukî li. Lafalâk sandığı tasisi

Ş Devlet Hazinesi aleyhine verilen ilâmların ıcrası.

Ş Askerî şahıslarla ailelerine karşı seferberlikte işlenen suçların takibi ve hukuk davalarının görülme tarzıyla kira ve tasarruf haklarının korunması.

Ş Nebatları hastalık ve zararlı böceklerden koruma.

Ş Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı.

Ş Eyer, semer ve hayvan koşumlarının tevhidı.

Sayıların teklifleri arasında:

Ş Merhum Hamdi (Yozgad) ın Ceza kanununun 441 ve 443 üncü maddelerine bazı fıkralar ilâvesi.

Ş Celâl Nuri (Tekirdağ) ın Gıda mevad satanların piyango tertib edememeleri ve ikramiye verememeleri hakkındaki teklifi vardı.

TEZKERELER:

Umumi istihlak vergisi kanunu ile tahakkuk ettirilen vergi ve cezalarının istifası şeklinin tefsiren tayini.

Ş İtalyan tabiiyetine girdiğinden dolay Konva İstiklâl mahkemesi

karariyle ailesiyle birlikte millî dıma çıkarılan Suad Rendi fenninin Türk vatandaşlığına alın lünün muvafık olub olmayacağı.

Ş Türk tebeasıyla İran tebeası evlenmeleri.

Ş Memuriyete mâni olmısurette cezalandırılmış olan icra murlarının, hâkimler kanunumuvakkat 36 mci maddesine imtihana alınıb alınmayacakları.

Ş Bunlardan başka bir devvilâyeti iskân işlerinde müstâkilen Vekâlet emrine alın Hakkı Bey hakkında Şûrayı Devlet itihaz olunan mukararata Arzuhal encümeni mazbatası.

Bu kâğıtlara dördüncü devreson toplantı yılında katılanlar şunlardır:

Deniz yolculuklarında mal koruma hakkında bir lâyhâ

Ş İstanbul şehri ile civardakiğaçların korunması.

Ş İstanbul şehri ile civarındaki hakmdaki teklifi.

Ş Ölümüne çarpılma cezası alanzıları hakkındaki tezkerele.

Ş Yabancıların tabiiyet vaziyetihakkında verilen kararlar aleyhine Şûrayı Devlete müracaat edilmeyeceğinin tayini.

Ş Devlet Şûrası Deavî dairesi kararları hakkında Büyük Millet Meclisi kararından evvel cereyan olan bazı muamelâta Meclis kararının ne şekilde tatbik edileceğintayini.

Ş Askerî ve mülki tekatid kanununun 65 inci maddesi hükümlerinin vazifesine nihayet veyişinde cari olub olmadığının tefahş Borçlu memur ve müstâhdehlerin maaş veya ücretlerinin için icra ve iflâs kanununa göre yapılacak tebligatın hangi makamla yapılacağıın tayini hakkında Vekâlet tezkerele.

Bunlardan çoğu işte müzakayenilenecek maddelerdendir.

KEMAL KUT

TEPEBAŞI ŞEHİR TİYATROSU TEMSİLLERİ

Bu gece saat 20 de

Müfettiş

Komedi
5 perde

Yazan:
N. Gogol

Eski Fransız Tiyatrosu

Bu gece saat 20 de

Delidolu

Operet: 3 perde

Yazan:
Ekrem Reşit

Besteliyen: Cemal Reşit

Son haftası

KURUN'un Millî Romanı: 42

YAZAN : Kadircan Kaflı

— Getirmedikimiz doktor kalımadı. Bir türlü öksürüğünü kesmek, sıcaklığını düşürmek mümkün olmadı. En sonra Naci Nafiz bey, baklayı ağzından çıkardı.

— Ne dedin?..

— Verem, dedi..

— Aziz Fikret yerinden fırladı:

— Verem mi?.. Sahi mi söylüyorsun?.. Ne annesinde, ne de sizde böyle bir hastalık vardı. Sekiz on sene evvel onu burada bıraktı-

ğım zaman da gurbüz, dinç bir çocuktu.

— Öyle idi. Fakat bundan beş sene evvel influenzaya tutulmuştu da, zor kurtarmıştık, o zamandanberi bir türlü eski halini bulamamışt.

Aziz Fikret bey bir baba gibi merakta idi:

— Bir defa da ben görebilirmiyim?..

— Zaten bunun için geldim doktor!.. Bana doğrusunu söyle -

yin, ne lâzımsa yapalım... Kuzum doktor, dünyada ondan daha değerli hiç bir şeyim yoktur. Hatâta ondan başka her şey benim için bir hiçtir...

— Anlıyorum, anlıyorum...

Dayımın yüzünde derin bir ağrının izleri vardı. Gözlerinin de sulandığını görüyordum. Bir nezeleli gibi konuşuyordu.

Bu haber beni de birdenbire, içimden sarsmıştı. Eminim ki yalnız dayımın değil, Aziz Fikretle benim de kalplerimiz, en temiz baba üzüntüleriyle çarpıyordu. Fazla olarak benim hislerimde, ince bir aşkla, üstündeki kalm kül tabakasını silkerek havaya kavuşmak isteyen bir aşkın alevi tutuşuyordu.

Aziz Fikret Bey:

— Hemen gidelim!..

Dedi.

Dayım büyük bir ümitle, yalvarır gibi cevap verdi:

— Çok teşekkür ederim, doktor!.. Seni bize Allah gönderdi. Ne bileyim, sana karşı büyük bir inancım var. Bunun şifasını yalnız sen bulacaksın gibi geliyor bana... Sen daha İzmir'e gelmeden, hatırlamıştım.

Kapıya döndüler. Dayım bana baktı:

— Sen de gelmez misin Vedat! Yoksa gene işin mi var?..

Bu sözlerle, aylardanberi onun evine gitmediğimi, kabahatli olduğumu anlatmak istemişti.

— Yok, şimdi gelirim..

Aziz Fikret atıldı:

— Elbet gelecek.. Onunla konsül

tasyon yapacağız... Profesör Vaysman'ın talebesi böyle yerlerde mumla değil, projektörle arınır!..

— O eskidendi doktor!.. Anadolu kasabalarında, orduda, garnizonlarında geçen hayat onları sildi, süpürdü. Ben orada sadece bir akraba, bir aile dostu gibi, teselliye gidiyordum...

— Sen kendi kendini küçültüyorsun?.. Biz seni biliriz: De mi Cevdet Bey?..

* * *

Solmaz, bembeyaz bir yataksırtında işlemeli beyaz bir gecikle beyaz ve solgun yatıyordu.

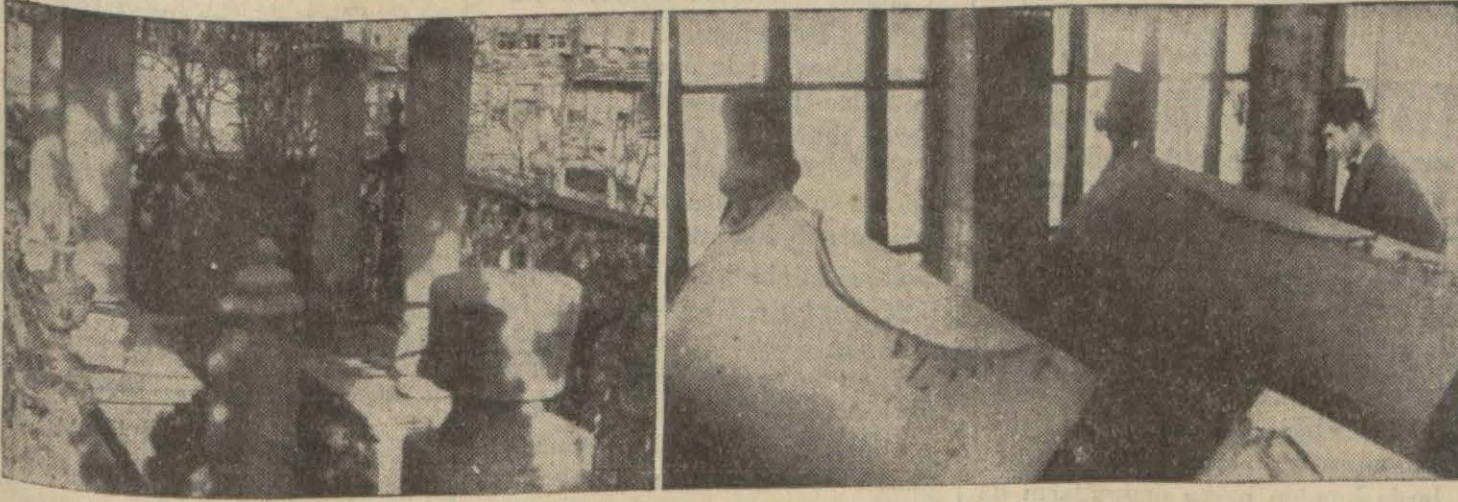
Başını biraz sağa doğru yamıştı. Gözleri kapalıydı. Uyuydu. Bu halile hırpalanmış, yapraklardan sıyrılmış bir mi-

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. - 69 -

Beyoğlu Mevlevihanesi

Mevlevihanenin mezarlığı ve Gavsî dedenin sandukası

GAVSİ DEDE — AHMED — Muhammediyeyi yazan yazıcı oğlu Mehmed efendinin biraderi Ahmed Bicanın ahfadındandır. Yirmi bir yıl geceli gündüzlü Beyoğlu mevlevihanesinde yaşamış, burada gömülmüştür. (1697 — 1109) de ölmüştür. Berki hüsnü aşıkı didar bilmez kim bilir Nalişi nuru dili bîdâr bilmez kim bilir Çeşmi ümmidin ayrılmaz lemai ruhsârdan Berki hüsnü Gavsîi bimar bilmez kim bilir

gazelinden bir parçadır. Gavsî Dedenin sandukası, kapıdan girilince ilk karşılaşılan binanın içindedir. Burada adları yazılı olmayan daha bir çok sandukalar vardır.

FASİH DEDE — Galata mevlevihanesinin bir hücresinde oturdu.

Meskenin cennet ede Fasihin mevlâ

Mısramdan ölümü yılı (1699 — 1111) olarak çıkarılmıştır. Hüsnü ile Şirin, Mahmud ve Ayaz ve daha bazı kitaplar yazmıştır.

ESRAR DEDE: Şeyh Galibin iyi bir arkadaşı idi. Beraber otururlardı.

Hayflar göz yumup Esrar Dede soruldu

Mısramdan ölümü yılı (1796 — 1211) çıkarılmıştır.

Fasih ve Esrar Dedelerin mezarları mevlevihanenin mezarlığındadır. (27 receb 1330, 29 haziran 1328) tarihinde Şeyh Galib için yapılan bir yıl dönümünde, bu iki mezar da tamir edilmiş, üzerine yeni bir kitabe konmuştur. Kitabede yukarıda yazdığımız tarihi taşıyan şu satırlar vardır:

“Şeyh Galib Dede hazretleri -

nulyaya benziyordu.

Bu güzel genç kız, henüz on yedinci baharında iken ölebilir miydi?..

Yoksa ölüm de ona aşık olmuş ve kimseye bırakmamak için bu deniz kazasını fırsat mı bilmişti?..

Hastanın baş ucunda bir hasta bakıcı kadın vardı.

Aziz Fikret bize döndü, dudaklarının arasından, üfler gibi şöyle dedi:

— Rahatsız etmiyelim, uyanmaya kadar bekleriz!..

Dayım aynı sesle cevap verdi:

— Çoktanberi uyku da uyumuyordu!..

Dışarı çıktık...

Fakat kapıyı henüz kapatıyor - duk ki içeriden onun sesi duyuldu:

nin devri senevisi irtihaline mü - sadif günde bazı erbabı hamiyet tarafından metfeni mübareki ö -

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Hav Telefon 22740

Trabzon Yolu

CUMHURİYET vapuru 28 Şubat PERŞEMBE saat 20 de Hopaya kadar. (1014)

Mersin Yolu

INEBOLU vapuru 28 Şubat PERŞEMBE saat 11 de Payas'a kadar. (1015)

Ayvalık Yolu

BANDIRMA vapuru 27 Şubat ÇARŞAMBA saat 19 da Ayvalığa kadar. (1016)

Üsküdar icrasında

İstanbul Müddeiumumiliğinden: Yeni teşkil olunan Üsküdar İcra muhasibi mesullüğüne devir muamelesiyle iştiğal edileceğinden Martın 2, 3, 4 üncü Cumartesi, Pazar, Pazartesi günleri Üsküdar İcra dairesine müracaat kabul edilmeyecektir.

Fatih Malmüdürlüğünün tediye kişileri mevkileri

İstanbul Vilâyeti Muhasebeciliğinden:

Fatih gişesi: Fatih Askerlik şubesi yanındaki Halk Fırkası binası. Samatya gişesi: Samatya tediye mahallinde..

Eyüp gişesi: Eyüp tediye mahalinde..

Yeni Nesriyat

Holivud

Holivut'un 27 Şubat nüshası güzel resimler ve bir çok sinema haberleri ile intişar etmiştir.

— Baba!.. Sen misin?.. Gel sene!..

Evvelâ babası, sonra biz girdik.

Solmaz, dayımın elini tuttu. Sonra bize baktı.. Gözkapaklarını yavaşça indirerek beni selâmladı:

— Hoş geldiniz Vedad Bey!..

Onun bakışı ve söyleyişi o anda bana öyle ılık geldi ki, birdenbire bütün eski yabancılığını, dargınlığımı unuttum.

— Nasılsınız?.. Sizi anlattıklarından çok iyi görüyorum!..

Dedim.

Yüzünde bir ümid dalgalandı.

— Sahi mi söylüyorsunuz Vedad Bey? Yoksa sizin de başka dok-

torlardan farkınız mı yok..

— Yemin ederim ki iyisiniz!..

Aziz Fikret yavaşça dürttü:

nünde icra edilen ihtifal münasebetile Fasih ve Esrar Dedelerin bu makbereleri de tecdid kılınmış -

HALET EFENDİ: — Üçüncü Selim kurununda nizamı ceditten sonra Fransaya elçi gönderilmişti. (1822 — 1237) de ölmüştür.

AHMED PAŞA: Mezarının başında şunlar yazılıdır:

“Hak sübhanehu vetaalâ hazretleri bilcümle müminin ve müminata ve merhum ser humbaracıyan Ahmed paşaya harmet eyleye Fi 12 rebiülevvel sene 1160..”

Bu Ahmed paşa, Fransızdır. Adı Kont Bonoval'dı. Limojun ileri gelenlerinden olan Kont, meşhur Volter'in de dostlarındandır. Fransız filozofu ve müverrihi Sen Simon, onun için şu satırları yazmaktadır:

“Harb fenninde mahir, fatin, nakut, derbeder ve pek müsrif, son derece sefiş ve gayet çapulcu..”

Kont Bonoval Fransayı terkettikten sonra Almanyada askeri hizmete girdi. Alman ordusunun bir kaç harbinde bulunup cesurane çarpıştıktan sonra Türkiyeye geldi ve İstanbulda ihtida etti. İsmi değiştirerek Ahmed koydu. Birinci Ahmed kurununda (1729 — 1140) da üç tuğ ile çırak edilecek humbaracı başı tayin edildi.

Bu kurunlarda Ahmedin adı yayıldığından şöhrete kapılanlardan rahib (Makarti — Daglis) Kont Ramses, Marki Morney ve daha bazıları Fransayı bırakıp İstanbula geldiler. Bunlar da ihtida etmişlerdi. Ahmed paşa, yetmiş iki yaşında iken öldü.

Ahmed paşanın musikide hayli bilgisi vardı. Bestelediği birçok şarkılar uzun müddet kıymetini muhafaza etmiştir.

(Arkası var)

Bakanlık, Tramvay davasında haklı çıktı

Baş tarafı birinci sayıfada

lerinden diğer idari mukavelelerden bir fark arzederler. İşte bu ayrılık icabıdır ki, imtiyaz mukaveleleri hakkında bütün memleketlerde hukuku adıye rejiminden müstakil ve âme hukukundan münbais hususî bir hukuk sistemi intihak ettirilmiş ve bunlardan mütevellid her türlü ihtilâflar, idari kaza sahasına vazolunmuştur. Adli kazanım yani başında bir de idari kazanım müesses olduğu yerlerde bugün istisnasız bir surette cari olan işbu kaide, Türkiye teşkilâtı esasîye kanununa müsteniden Şûrayi Devlete vücut vermiş olan 1859 numaralı kanun ile pek ve reddüde mahal vermiyecek surette mütehakkık bulunmaktadı.

Filhakika bu kanunun 19 uncu maddesinin bir fıkrası, âme hizmetlerinden birini ifa maksadiyle aktolunan mukavelelerden dolayı âkitler arasında tekevvin edecek ihtilâfların iptidaen ve intihâen Şûrayi Devletçe hükme bağlanacağını natiktir. 22 inci maddenin ikinci fıkrası da iktisad ve nafia işleri imtiyazları hakkında aynı hükmü mutazammıdır. Şu halde her hangi bir imtiyaz mukavelesinin feshi hususunda hükümetçe tatbikata girişilmezden evvel hukuku hususiye rejimiyle işliyen mahkemelerden birine geldiği yolunda davacı tarafından ileri sürülen müddanın kabulüne imkân olmadığı zahirdir.

Diğer taraftan Şûrayi Devlet kazası, hükümetin itihaz ettiği idari muamelelerden ve kararlardan dolayı haklarını veya menfaatlerini haleldar olmuş görenler için müessesir.

Şûrayi Devlet nezdinde açılacak idari davalarda hükümetin daima dava olunan taraf mevkiinde bulunması lâzım gelir. Netekim bu nokta, idari davalarda fertlere dava hakkının, idari bir muamele veya kararın tefhim veya tebliği veya icraat yoluyla alâkadarların itilâma arzı tarihinden başlayıp aradan altmış gün geçtikten sonra sakıt olacağını gösteren Şûrayi Devlet kanununun 25 inci maddesiyle de müstedeldir. Kanunun vaznı, hükümetin de Şûrayi Devlette dava açabileceğini derpiş etmediğindendir ki, maddede yalnız fertler mevzuu bahsedilmiştir. Gerçi hükümetin de Şûrayi Devlette dava açtığı vaki ise de bu hal, yalnız Şûrayi Devlet kanununun 20 inci maddesinin “D.” fıkrasında yazılı kazaî kararlara temyiz yoluyla itira sadedinde cereyan edebilir, yoksa kanunun 19 uncu ve 22 inci maddelerinde yazılı ve kaza marjileri nin iptidaen ve intihâen Şûrayi Devletten ibaret olduğu muharrer mesail ve ihtilâfatta hükümet davacı mevkiine geçemez.

Bundan başka âme hizmet imtiyaz mukavelelerinin illeti, tesisi, bu hizmetin görülmesinden ibaret olmasına nazaran bu türlü mukaveleler, hususî ve ferdi bir teşebbüsün

sureti icraiyesi hakkında taraftarların müteakabil taahhütlerini gösteren bir andlaşma mahiyeti arzeder. Bunlar hakikatte âme hizmetinin temsîyet şeklini ifade ederler. Binaanaleyh, hükümetin bunlar karşısındaki vaziyeti alelâde bir taraf teşkil etmekten ibaret kalmazı zaruridir. Zira; âme hizmetinin ifası esasen hükümete müterettib bir vazifedir. Bu hizmet, bir başkasına devir ve tahmil edilmekle hükümet, aslen vazifedar olduğu bu işin hakiki mesulü olmaktan kurtulamaz. Tabiri diğerle imtiyaza bağlanmış olan bir âme hizmeti hiç bir zaman bu mahiyetten sıyrılmış olmaz. İşte, imtiyaz mukavelelerinde hükümetin sadece bir ferd hak ve iktidariyle mücehhez bir taraf teşkil etmeyib kendisinin her yerde işin hakiki sahibi ve hâkimi olarak tanınmasında ve bu nevi mukaveleler için onda o kadar hudutsuz bir mürakabe salâhiyetinin kabul edilmesindeki sebeb ve illet yukarda zikredilen esasta münderiştir.

Hükümetin vazifesi icabatını takdir ve tatbik sahasında hiç bir maddanın mezuhiyet almaması da âme hukukunun esaslı ve umumî prensiplerinden birisidir. Şu halde vilâyeti âme hukukunu haiz olan devletin herhangi bir imtiyaz mukavelesinde imtiyaz sahibinin vecibelerini yapmamasından dolayı bizzat harekete gelerek yukarda söylendiği üzere aslen ifası kendisine terettüb eden bu hizmetin işlemlerini temin için lüzumlu gördüğü her tedbiri resen ittihazda serbestisini kabul etmek zaruridir.

Buna binaen müddeinin, imtiyaz mukavelelerinde hükümetin fertle müsavi vaziyette olduğu ve bunlara müteallik ihtilâflarda müstakilen harekete mezun olmayıp bütün efa ilinin hukuku hususiye kaideleriyle bağlı bulunduğu neticesine varan iddiası kabule lâyık değildir.

Davacı şirketin 21 ve 24 Temmuz 1926 tarihlerinde istihsal etmiş olduğu imtiyaz mukavelelerinin fes hinde Bayındırlık Bakanlığının istihsalı sebeplerini meşru edip Vakti davacı şirket bu mukavelelerin fes hinde kendisinin vecibelerini yapmamış olması illet tutulmakta olduğuna ve halbuki kendisine mukavelelerle tertib edilen vecibeler:

1 — Muayyen tramvay hatlarını yapmak;

2 — İstimlakler için İstanbul belediyesine 200.000 lira vermek.

3 — Karaköy köprüsü kaldırılmasını inşa ve imtiyaz müddetinin sonuna kadar hüsnühalde idame etmek.

4 — Muayyen yerlerde muayyen tarifeli otobüs işletmek.

5 — Belediyeye verileceği kontrol aidatını 7.200 liraya ilâğ etmek noktalarından ibaret ve birinci fıkrada bahsedilen tramvay hatlarını yapmak vecibesinin de imtiyaz mukavelesi mucibince bu hat-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

yi tanımıyor musun? Çocukken sana hep o bakmıştı.

Solmaz, boş gözlerle doktora döndü.

Aziz Fikret sessizliği bozdu:

— Tanıma!.. Ziyarı yok, tanımasın!.. Ben tanyorum ya..

İlk gördüğüm zaman henüz bir kaç günlüktü. Kucağıma alır, sü-tünü kendi elimle verirdim. O zaman da şimdiki kadar güzeldi.

Genç kız dudak büktü:

— Keşke biraz da sağlam olaydım!..

Hemen sözünü kestim:

— Size çürük diye kim söyledi?..

Başını öne doğru eğdi. Ellerini kenetledi. Dalgın dalgın söylendi:

— Anlıyorum ben.. Gözlerim

görüyor benim.. Aklım da başım-

da.. Ben sağlam değilim!.. Bilmiyorum muyum sanki.. Yemeklerim ayrı pişiyor, tabaklarım, bardaklarım, çatal ve kaşıklarım, her şeyim başkalarından ayrıdır.. Et-rafmdakiler benden korkuyorlar. Çünkü ben hastayım.. Bu hastalığı onlara da geçirebilirim..

Derin derin içini çekti:

— Siz gene iyi olduğumu söyleyin, hattâ yemin edin.. Ben biliyorum artık.. Nisanım da gelmiyor.. İlk günlerde, sabahtan akşama kadar yanımdan ayrılmazken, yavaş yavaş gelişlerini azalttı.. Bardağımdan, hattâ elimi tutmaktan korkuyor.. Odadan çıkarken ellerini alkolla niçin yıkadığını bilmiyor muyum sanki.. Halâ beni çocuk zannediyorlar..

(Arkası var)

Bakanlık, Tramvay davasında haklı çıktı

—7 inci sayıfadan devam—

ların güzergâhlarında belediyece istisnâlar icra ve yolların tesviyesiyle meşrut bulunduğunu ve 2, 3, 4, ve 5 inci fıkralarda münferid ve cibelerin tarafından tamamen yerine getirildiğini ve birinci fıkra ile şaret edilen tramvay hatlarından güzergâhının istisnâlı belediyece tam olan Fatih - Edirnekapısı hattını inşa edip işlettiğini ve diğer hatları yapmaması bunlara aid istisnâların belediyece ademi ifasından ileri geldiğini beyan ile belediyenin ilahinden doğan bir geçikmeden dolayı kendisinin bu yüzden feshinin ne ticaret kanunu, ne de medenî kanun bakımlarından doğru olmadığını iddia etmekte ise de yukarıda zikrâtıf olunduğu üzere her imtiyazlı âmmeye hizmetî mukavelesinin aktindeki gaye, âmmeye hizmetinin muntazam ve daimî surette işlemesi olmakla bu gaye, her ne sebeple olursa olsun hasıl olmadı takdirde mukavele zaten hükümsüz kalır. Hizmetin yapılmaması için ileri sürülebilecek sebepler mukavelelerin bu hükümsüzlüğünü izaleye müessir olmaz.

Zira; mukavele bizzat bu hizmetin ifası için vücuda getirilmiş bulunmaktadır. Kaldı ki, her mukavele gibi idarî mukaveleler dahi tarafların tevzini menafii esasına istinad eder.

Fesholunan mukavelede imtiyaz sahibi olan şirkete tarife ve sair noktalarda verilen menafi ise hükümetin halk hesabına teahhüd bağlattığı menafie tekabül etmek lâzım gelir. Bu menafinin de yeni hatların inşasından ibaret olduğu malumdur.

Halbuki işbu umumî menfaatlerin makul bir inşa müddeti içinde tahakkuk etmemiş olduğu meydandadır. Bu vaziyete rağmen diğer taraflar kendine taallük eden menafii almakta devam etmesi elbette ki, hakkaniyet kaidelerine münafidir.

Davacı şirketin tarife tezyidinin yeni mukavelelerle derpiş edilen hatların inşasına mukabil bir iavaz teşkil etmediği iddiası, bu tezyidin ancak bu yeni mukavelelerle kabul edilmesi ve bu vakarın başka hiçbir sebeple meşru gösterilmesinin mümkün bulunmaması itibariyle pek açık olarak varid değildir.

Kezalik sermayesinin tezyidi ve eski sermaye ile yeni sermayenin para cinsi noktasından bir vahdet hasıl etmek üzere İsviçre frangına tabvili hususunda gösterilen bu tabbikatta aldığı şekil bilhassa tenkid davet eden müsaadelerin de yeni hatların yapılmasına muktazi nakdî imkânı temin etmekten ibaret olmasın ve bu hatların da aradan sekiz sene kadar bir zaman geçmiş olduğu halde yapılmaması bulunmasına göre artık ademi cereyanı tabiidir.

Belediyenin mukavelede derpiş olunan istisnâları yapmamasından dolayı Bayındırlık Bakanlığında mesuliyet atfetmeye de imkân yoktur. Zira; Cumhuriyet mevzuatına göre Türkiye belediyeleri müstakil birer hükmi şahsiyettir. Bunlar üzerindeki idarî vilâyet, ancak kanunların tahsis ettiği mevzilere münhasırdır. Kanun ise Bayındırlık Bakanlığının istisnâlı hususunda belediyeler üzerinde bu yolda bir vilâyetine müsaad bulunmadır.

Umumî hizmetler tesis ve teşkilâtı rapetmek aslen hükûmete aittir. Belediyelerin bu kabil hukuka doğrudan doğruya sahip edilmesi ancak yeni belediye kanunu ile mahdud bir dairede tevci olunmuştur. 1926 mukavelelerinin akdi tarihinde ise belediyelerin böyle bir salâhiyeti gayri mevcut olup o zaman da ancak menafii belediyelere aid olmak üzere kanunun muayyen şartları altında vilâyetlerin belediyelere imtiyaz vermesi hükmü mevzu bulunmaktadı.

Şu halde, kırk seneden fazla bir imtiyazı tazammun eden işbu mukaveleleri Bayındırlık Bakanlığının belediyece niyabeten ve vekâleten akdettiği ve bu noktadan bunlarda ki vecibelerin ifa olunmamasından dolayı belediyenin mesul tutulması lâzım geldiğini idareî umumiyeî vilâyat kanununun 78 inci maddesi

nin 3 üncü fıkrasına ve borçlar kanunun 32 ve 415 inci maddelerine istinaden iddia etmek mümkün olamaz.

Bundan başka, "Mevcut mukavele ve şartname ve itilâfnameler hükümleriyle bunların ilâvat ve tadilatı işbu mukavelename ile tearuz etmedikçe mer'î kalacaktır, 21 Temmuz 1926 mukavelenamesinin sonuncu maddesiyle muayyen olduğu ve 21 Kanunusani 1911 tarihli mukavelelerin 10 uncu maddesi ise şirketin ierasına mecbur bulunduğu teahhüdât, Şehremanetin istisnâ-ke aid bilcümle muamelâtı lüzumu zamanında istisnâlı kanununa tevfiqan yapmasıyla meşrut olup aksi takdirde hükümetin şirketi işbu imtiyazdan mütevellid hukukundan istkat edemeyeceği yolunda bir hükmü mutazammın bulunduğu beyanıyla feshi muamelesinin bu noktadan da doğru olmayacağı iddiasına gelince: Bu iddianın dahi zikrolunan maddenin yalnız, tealluk ettiği mukavelede muayyen ve mecburî hatların inşa müddetlerine temasına ve 21 Temmuz 1926 mukavelesi ise mecburî hatların gerek envâr ve gerek müddeti inşaları hususunda başka hükümleri muhtevî bulunmasına göre varid görülmemiştir.

Bütün bu sebepler karşısında ihtiva ettiği vecibelerin yerine getirilmemesi itibariyle hükümden düşmüş olan 21 ve 24 Temmuz 1926 tarihli mukavelelerin Bayındırlık Bakanlığınca feshine ve bu mukavelelerin davacıya tahmil ettiği aslı ve ferî vecibelerin tamamen ve noksanz olarak yapılması karşılığı olan tarife farklarının bu vecibeden ifa edilenlere tekabül eden miktarı çıkarılmak şartıyla davacıdan geri istenmesinde ne salhiyet, ne şekil ve ne de sesas noktalarından biriyle kanun ve nizama muhalefet görülmediğinden ikame edilmiş olan davanın reddi ile 400 kuruş ilâm harcının davacıdan alınması 26 Şubat 1935 gününde söz birliğiyle kesti-rildi.

İki tarafın ileri sürdüğü tezler

ANKARA, 26 (A.A.) — İstanbul Tramvay şirketi tarafından Bayındırlık Bakanlığınca aleyhinde ikame edilen ve Şûrâvî Devlet devâvî dairesi heyeti umumiyesinde hakkındaki karar bugün verilmiş olan davada iki tarafın ileri sürmüş oldukları tezleri bildiriyoruz:

Şirketin tezi

Bayındırlık Bakanlığınca ile Tramvay şirketi arasında akdedilen 21 ve 24 Temmuz 1926 günlemeçli iki mukavelename ile kararlaştırılan vecibelerden, yeni hatların inşasına müteallik olan kısmı şirket tarafından ifa edilmediğinden Bakanlıkça bu mukavelelerin feshedildiği ve bu mukavelelere tevfiqan yükseltmiş tarife mucibince tramvay ücreti olarak halktan fazla alınan iki milyon küstür liranın iadesi hakkında 36 Temmuz 1934 günlemecinde itihaz edilip 1 Ağustos 1934 günlemecinde kendilerine tebliğ olunan karar salâhiyet, şekil ve esas noktalarından kanuna muhalif olduğu cihetle iptalini istedikleri, usul itibariyle evvelâ Şûrâvî Devlet kanununun idarî davalara aid hükümlerine göre Bakanlığın bu mukaveleyi kendi kendine feshe salâhiyetli bulunmadığı, ve mahkemeye müracaatla hakime feshettirmek teşebbüsünde bulunması lâzım geleceği ve Tramvay şirketi kazanç için teşekkül etmiş bir ticaret şirketi olmasıyla hakkında ticaret kanunu hükümleri dairesinde le muamele yapılması muktazi olduğu, velev dava olunanın müdafaaları makbul sayılarak borçlar kanunu hükümlerine gidilse bile evveleminde şirkete ihtaratta bulunulması ve mühlet verilmesi lâzım geldiği, halbuki ihtar yapılmadığı ve mühlet de verilmediği cihetle şirketin mütemerrid bir borçlu vaziyetinde sayılacağı, esasen 1911 mukavelesi

nin mer'î bulunan 10 uncu maddesi mucibince feshin kabul edilmemesi olduğu, şirketin 926 mukaveleleriyle yapmasını taahhüd ettiği yolların yapılmaması, evveleminde İstanbul belediyesince güzergâhların istisnâ ve tesviyesi işlerinin yapılmasına bağli olup bu şart yerine getirilmediğinden Bakanlığın iddia ettiği gibi şirketin zimmetinde muaceliyet kesbetmiş bir borç tasavvur edilemeyeceği, âkitler arasında müsavat bulunması hukuk esaslarından olup Bakanlığın rese aldığı fesh kararını bu esası da ihlâl eylediği, fesh kararlarıyla 923 mukavelesi hükümleri avdet edince tarife tezyidinden dolayı fazla alınan paraların bir kısmı 926 mukaveleleriyle teahhüd edilip ve yerine getirilen vecibelerle karşılanmış olduğundan bunun heyeti umumiyesinin mütealeası haksız bulunduğu, 21 ve 24 Temmuz 1926 mukaveleleri münhasıran yeni hat inşasına matuf olmayıp mukavelelerde bundan başka maksatların da mevcut bulunduğu, şirketçe yapılması teahhüd edilen hatların için belediyece istisnâlı yapılmış olan Fatih - Edirnekapısı hattını şirketin de hemen inşa eylediği, 926 mukaveleleri mucibince hükümetçe Sermayesi İsviçre frangı olarak kabul edilmiş olan şirketin hissedarlarının bu mukavelelerin feshi yüzünden müstesab haklarının ihlâl edilmesine imkân olmadı, bu sebeplerle Bakanlıkça yapılan feshin mukavelesinin ne usul ve ne de esas itibariyle kanunlara mutabakatı bulunmadığından iptali, dileğinden ibarettir.

Bayındırlık Bakanlığının tezi

Ulusal itibariyle, yapılan mukavelelerin bir âmmeye hizmeti mukavelesi olması itibariyle buna ademi riayetle vecibelerini ifa etmemek yüzünden Bakanlığın bu mukaveleyi feshi etmekteki salâhiyeti muhakak ve dünyanın her tarafında devlet için bu salâhiyetin kabul edilmiş olduğu, Bakanlığın teşkilât kanununun da bu hareketi müsaad bulunduğu, şirket vecibelerini yerine getirmemiş olduğundan borçlar kanunu karşısında kusurlu sayılacağı, 1926 mukaveleleri ötedenberi her mukavelede zikredilmesine rağmen yapılmaması olan hatların inşalarını istihdaf edip şirketin dava âğıtlarının da bu hususu gösterdiği, ticaret kanunu hükümlerine gitmeye mahal olmayıp imtiyazlı bir âmmeye hizmeti gören şirketin tacir vaziyetinde sayılmıyacağı, buna dair ticaret kanununun da bir hükümde bulunmadığı, âmmeye hizmetine müteallik idarî mukavelelerde hükümetle diğer âkit taraf arasında müsavat tasavvur olunmıyacağı, borçlar kanunu hükümlerine göre Bakanlığın şirkete ihtar yapmış ve mühlet de vermiş olduğuna 1934 yılında aylarca süren müzakerelerin delil sayılacağı, şirketin bidayeti teşekkülündenberi kendine az menfaatler temin edecek hatları yapmak ta daimî bir temerrüdü bulunduğu, şartlarından velev birisinde dahi olsa riayet edilmeyen âmmeye hizmeti ne müteallik idarî mukavelelerin kendine mefsub olacağı, hukuku âmmeye icablarında mücebbir sebepler bile kabul edilemeyeceği, bu sebeplerle Bakanlıkça alınan fesh kararında bir kanunsuzluk olmadığından davanın reddi lâzım geldiği yolundadır.

Müddei umuminin mutalââsı

Hâdiseyi beyan ile tarafların iddia ve müdafaalarını telhis ettikten sonra: Bakanlığın, bir âmmeye hizmeti ifa ettirmek maksadiyle davacı şirketle akdettiği mukaveleyi iki ferd arasında münakit hukuku hususiye mukaveleleri mahiyetinde telâkkiye hukukan imkân olmadığı, esasen vazır kanun da bu gibi âmmeye işlerine müteallik imtiyaz mukavelelerini adı mukavelelerden farklı görmüş ve bunlara mütedait ihtilfların hallini Şûra heyetine vermiş bulunduğu, meseleyi ferdî ve âmmeye hukukları cephelerinden tetkik ettiğimizde böyle bir âmmeye hizmetini üstüne alan şirketin hüsnüniyetle yapacağı şey, her ne bahasına olursa olsun işbu teahhüdünü

yerine getirmeye çalışmak olup halbuki tarihçesi tetkik edilen davacı şirketin ise 21 Temmuz 1926 mukavelesini değil daha evvelkilerini de yerine getirmediklerinin anlaşılmış olduğu, üzerine aldığı işleri yapmadığı ve yapamayacağı meydana olan şirketin akdettiği 1926 mukaveleleri âmmeye hukukunu siyaseten Bakanlıkça bozulduğu, âmmeye hukukunu siyanete borçlu olan Bakanlığın bu mukaveleleri bozmak için hiçbir mercie müracaatına lüzum olmadığı gibi selâmeti âmmeyi muhafaza için alınan tedbirler merasime muhtaç olmayıp hükümetin bu hususta muhtariyetinin kabulü zarurî bulunduğuna, bu esaslar karşısında hâdiseye için ticaret kanunu hükümleri mevzuu bahsolmıyacağı, belediyeler birer hükmi şahıs olduklarına göre Bakanlığın bunların işine müdahale ve kendilerine emir vermesi de kabul olunmıyacağı, belediyelere bazı günâ imtiyazlar verilmek hususunu derpiş eden idareî umumiyeî vilâyat kanununun 78 inci maddesinin ve diğer mevzuatın dahi hâdiseye ile bir alakası olmadığı gibi davacı şirketin Bayındırlık Bakanlığının İstanbul belediyesini temsil ettiği iddiasının da gayri varid bulunduğu, 1926 mukavelelerinin feshinden sonra 923 mukaveleleri hükümlerinin avdeti tabii olup umumi harbi müteakip taraflarca kabul edilmiş olan bu mukavele hükümlerinin tatbikinde isabetsizlik bulunmadığı, şirketin ivazsız olarak halktan aldığı paraların karşılığı hatları yapmak hizmeti olup bu hizmet de yapılmaması bulunmasına göre ücret farkının geri istenmesinde de kanuna mugayeret görülmediği gibi Bakanlıkça hüsnüniyet gösterilerek bu miktar üzerinden şirketçe gösterilen masrafların tenziline muvafakat dahi edilmiş olmasına rağmen yeni hatların yapılmaması olduğu halde şirketin vaktiyle elde ettiği mücaadele âmmenin zararına temadi ettirmek hususundaki endişe ve ısrarının hüsnüniyete hamledilmesine imkân olmadığı, binnetice izahatı vakıya ve Bakanlığın kanunî defilerine göre davacı şirketin hiç bir suretle varid görülmiyen iddiasının reddi icab edeceği merke-zindedir.

ZAYI

67 Reis şahadetnamemi zayettim. İlân olunur (5537)
Kara Ali oğ. Mehmed

KONFERANS

İstanbul Halkevinden:

28 — 2 — 1935 Perşembe günü saat (17,5) da Evimiz Merkezinde nunda Tıp Fakültesi Doçentlerinden Çocuk hastalıkları mütehassısı Dr. Şevket Salih tarafından (Sağlam süt çocuğu beslenmesi) hakkında bir konferans verilecektir.

Bu toplantı herkese açıktır.

Gelen seyyahlar

Statendam isimli seyyah vapur ile şehrimize gelen üç yün mütecaviz Amerikalı dün sabah camileri gezerek öğle yemeğini Perapalasta yemişler ve öğleden sonra Dolmabahçe sarayı etrafından geçerek Topkapı müzesini ve çarşısı gezmişlerdir.

Vapur gece yarısı ayrılmıştır.

Avrupada okumuş köy muhtarı

İzmirde Burnova nahiyesinin Işıklar köyünde köy heyeti muhtar seçimi yapılmış, muhtarlığa Viyana ticaret mektebinden mezun Bay Şemsettin Özalp seçilmiştir.

İstanbul Tapu müdürlüğünden:

Galatada Kemankeş Kara Mustafa paşa mahallesinde Leblebici sokağında eski 15 yeni 19 No: 1 Şerbethane gedüğinden bir bay dükkân İstanbul Kadılığından verilen 29 cemaziyelevvel 276 tarihli hücceti şer'iyeye ile rum milletinden Atanaş veledi Zaharyanın vadesinde iken 20 sene evvel vefatı ile altı nefer evladı Perikli, Zaharya, Pinelopi, Eleni, Todor, Evgeniyaya münhasır olup bunlardan Pinelopi varisi oğlu İstalya nosa intikale talip ise de tasarruflı hücceti şer'iyeye müstenit olduğundan sadıra kaydı bulunmamıştır. Senetsiz tasarrufata kıyasen muamelesi yapılacağından bu yer hakkında vesaili tasarruflarıyla birlikte ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında 1913/935 muamele No: 5 ile Beyoğlu tapu başmemurluğuna ve yahut 26-3-935 de mahallinde bulunacak tapu memuriyetine müracaatları ilân olunur.

Dün ve Yarın Kitapları

Dünyanın en çok tanınmış ve beğenilmiş eserleri Yurdumuzun en salâhiyetli bilginleri elile güzel dilimize çevrilmektedir.

Yirmi kitabı birden edinmek ve çok değerli bir kütüphaneye sahip olmak istiyorsanız

Dün ve Yarın Tercüme Külliyyatı'na Abone olunuz.

Bu külliyata abone olmak için müracaat etmekte olan okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere abone şartlarını yazıyoruz.

Abone şartları: Onar kitaplık 1 inci serinin fiatı "636", ikinci serininki "504", kuruştur.

Ödeme şartları: Birinci seri için "236", ikinci seri için "204", kuruş peşin alınır. Kalan kısımlar her ay bir lira verilmek üzere taksitli bağlanır.

— Hangi seriye abone olursanız olun, peşin alınacak parayı gönderir göndermez on kitabı birden alırız. Kitaplar taşradaki okuyucularımızın adlarına yollanır. Posta parası alınmaz.

Abonelerin — taksitleri gününde ödiyeceklerine dair — memursa daire müdürüne imza ettirecekleri bir taahhüd mektubu göndermeleri lâzımdır. Memur olmıyanlar bu mektubu bir esnaf veya tüccara imza ettirebilir.

Bu çok değerli külliyata abone olmakta acele ediniz.

Müracaat yeri - Vakıf Matbaası - Ankara caddesi. — İstanbul

Istanbul Nasıl Olacak?

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Şimdiye kadar söz söylememiş olanlardan Mühendis mektebi profesörü Mösyö Dep söz istemiştir. Müzakere evvelki celsede kapanmış olmakla beraber Mösyö Depe söz verilmesi kabul edilmiş, Mösyö Dep fransızca olarak yazdığı sözleri okumuştur.

M. Dep, avan projeleri tetkik edilen mütehassısların her üçünün de tecrübeli ve mesleklerini bilen şehirçiler olduklarını, fakat her birinin ayrı bir ruhla hareket ettiklerini, jürinin tekliflerindeki şekillere takılmayıp mütehassısların raporlarındaki ruhu nazarı dik kate alması ve ona göre rey ve karar vermesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Bundan sonra zabıtların söylenilen sözlere uygun olduğu kabul edilmiş, isimlerin tayini suretile rey toplanılmağa başlanılmıştır. Çünkü toplantıda hazır bulunanlardan sayılab Halil Etem, profesör Dep, mühendis Nebil, umumî meclis azasından Avni Yağız, Feridun Manyas İstanbul plânının mütehassısı Agaş'a yaptırılması lehinde rey vermişlerdir.

Dünkü toplantıda hazır bulunanlardan C. H. F. vilâyet heyeti reisi Antalya sayılab doktor Cemal Tunca, sayılab Yahya Kemal, Umumî Meclis azasından Ahmed Tevfik, Mehmed Ali, Refik Ahmed Sevgil, müzeler müdürü Aziz, belediye sabık fen işleri müdürü Cevdet, Evkaf mimarı Nihad, liman mühendisi Mustafa, mühendis Galib, Güzel sanatlar akademisi muallimlerinden Celâl Esad, belediye imar bürosu şefi Ziya, mimar Sabri, güzel sanatlar akademisi muallimlerinden profesör Egli, belediye iktisad müdürü Asım Süreyya, belediye reis muavini Nuri, belediye reis muavini Hâmid, vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ İstanbul plânının mütehassısı Elgöç'e yaptırılması lehinde rey vermişlerdir.

Dünkü toplantıda bulunmayanlardan sayılab ve bakteriyolog Refik, sayılab Salâh Cimcoz, eski nafia bakanı Muhtar, belediye fen işleri müdürü Ziya, evvelce reylerini mütehassısı Elgöç'e verdiklerini, sıhhat müdürü Ali Rıza ile hrfzıssıhha mütehassısı doktor Zeki reylerini mütehassısı Agaş'a verdiklerini bildirmişlerdi. Bu yerlerde bu suretle kayıd ve kabul edilmiştir. Reyler sayılınca mütehassısı Lambert'in hiç rey almadığı, mütehassısı Agaş'ın yedi, mütehassısı Elgöç'ün yirmi iki rey aldığı görülmüştür. Bu suretle İstanbul şehrinin plânının bu Alman mütehassısı yaptırılması kararlaştırılmıştır.

Jüri azasından Saadettin Ferid, müstenkif olduğunu evvelki toplantıda bildirmişti. Jüri azasından doktor Neşet Ömer, rey toplanma celsesinde hazır bulunmamıştır. Jüriden ticaret odası başkanı Kara Mustafa oğlu Ahmetle Mühendis Mektebi hocalarından Bürhaneddin müzakerele re iştirak etmemişlerdir.

Dünkü celsenin zabtı da yapılmış, hazır bulunanlar tarafından imzalanmıştır. Bay Celâl Esad, zabtın imzasında kullanılan kalem, bir hâtırâ olarak saklamak üzere almıştır. Bay Celâl Esad evvelce Ankara şehrinin plân komisyonunda da aza olarak bulunmuş, orada da kararın imzasında kullanılan kalemi almıştır.

Jürinin tetkik ettiği üç plân müveddesi, sahiplerinden evvelce satın alınmıştır, bunlardan mütehassısı Lambert'e dört bin, Agaşla Elgöç'e beşer bin lira verilmiştir.

Elgöç kimdir?

İstanbul plânının kendisine yaptırılması kararlaştırılan profesör Herman Elgöç, Berlin yüksek fen mektebi muallimlerinden. Almanyada müteaddid şehir projelerinin tanziminde çalışmış ve bilhassa Esen şehir meclisince ittifakla kendisine yazılan takdirnamede müşkül bir mesele görülen (Esen) şehrinin iyi bir şekilde tanziminde muvaffak olduğu bildirilmiştir.

Berlin teknik Hoşoleder şehirçilik kürsüsü kendisine verildiği gibi Şehircilik Serbest Akademisi azalığına da intihab edilmiştir.

Elgöç niçin üstün görüldü?

Jüri heyetinin ilk toplantısında ayrılan bir komisyon, üç mütehassısın raporunu hülâsa ve muhakeme eden bir rapor vücade getirmişti. Üç mütehassısın teklifleri arasındaki farklar ve bu arada profesör Elgöç'ün tekliflerinin niçin üstün görüldüğü burada anlatılmıştır. Jüri heyetinin dünkü kararına göre netice itibarile bu encümenin fikirleri kabul edilmiş oluyor. Onun için encümenin raporundan mütehassısların teklifleri arasındaki farkları gösteren kısımlarla komisyonun dünkü rey vaziyetinde tesirli olan kanaatlerini bildiren parçaları alıyoruz:

Liman meselesi

Agaş ile Lambert'in şehrin düzenine temel olan düşünceleri bilhassa Ökonomik bakımdan mübalâgalı, Bay Elgöç'ün ise daha rasyonaldır.

Agaş raporunda Halici ve serbest limanın Yenikapıda, öteki limanların halicte olması ve halici deniz altından metropolitenle geçirmeyi ileri sürmektedir. Bütün gün değildir. Zira burada su ve çamur derinliği 80 metreye varır.

Agaşın fikrine göre, demiryolunun Sirkeçiden sahilden Cibaliye kadar uzatılması şehri en mühim ve kıymetli yerlerden geçerek ikiye ayrılmasıyla onaylanamaz. Aynı zamanda bu düşünce, Agaşın İstanbul ve Beyoğlu mütecasis bir şehir olmalıdır prensibine de aykırıdır.

Gazi köprüsünün Agaşın teklifi vechile şimdiki yeri değiştirilerek Cibali — Kasımpaşa arasına alınması, köprü boyunu iki katına yakın büyütür. Gazibulvarının bu suretle Kasımpaşadan geçerek Kasımpaşa deresini takiben Feriköyüne çıkması şehrin ihtiyacına uygun görülmüştür. Limanın buraya kadar uzatılması için Halicin iki sahiline yapılması gerek olan limana elverişli rıhtımların vücade getirilmesi arazinin vaziyeti itibarıyla güçtür. Binaenaleyh limanın Halicte genişletilerek tesisı muvafıkıyla Gazi köprüsünün ve Gazi bulvarının yerlerinin değiştirilmesinde hiç bir bakımdan fayda görülmüştüğü için Agaşın teklifi isabetli bulunmamıştır.

Elgöç ise, Halicte ve Yenikapıda liman kurmanın güçlüklerinden bahsederek limanın Haydarpaşada olmasını ileri sürüyor; burada liman hem daha kolay tesis edilir, hem de Anadolu ile münakalatı daha iyi bir şekilde olur.

diyor. Bu düşüncelerini şimdiki bir mütalâa şeklinde söyleyerek bırakıyor. Ancak mevcut limanın Sarayburnuna kadar 500 metre uzunluğunda şimdiden genişletilmesini teklif etmektedir. Komisyonumuzca da Elgöç'ün düşünceleri en uygun görülmüştür.

Şehrin mntakalara ayrılması

Her mütehassıs şehrin bülkelerini, kurduğu limana ve düşündüğü ana yollarına göre ayırmıştır. Meselâ Agaş Halicin Şimal sahiline sanayie, cenub sahiline ise kısmen ticarete, kısmen de iskâna ayırmıştır. Elgöç ise her iki sahili de tamamiyle küçük sanayie tahsis etmiştir. Halbuki Halicin cenub yani, İstanbul kıyısı iskân için iyi bir bülke olmadığı gibi hatâ bugün bile buralarda dumanlız küçük ve büyük sanayi kurulmuş bulunuyor. Lambert'in Milli tiyatroyu koyduğu bugünkü ticaret mektebinin olduğu yer şehir için bir çok bakımdan uygun değildir. Hpodrom'un şark ve cenubunda kurmayı düşündüğü taşcılık, toprakta ateş sanatleri, madencilik gibi sanayi işlerini orada kurması doğru bulunmamıştır. Netice olarak Elgöç'ün bülke taksimatındaki düşünceleri diğerine müreccah bulunmuştur.

Yollar

Eski yollardan mümkün olduğu kadar çok istifade etmek lâzım geldiği mütalâasında her üç mütehassıs da biriktir.

Agaşın düşündüğü şehir içinde mühim münakale merkezleri arasında otu istratlar tesis ve 40 metreden az geniş yollarda tramvayların kaldırılması teklifi isabetli görülmüştür.

Elgöç, mevcut yolları genişleterek tadilen ifa etmektedir. Bunun, iki tarafı kıymetli binalarla dolmuş dükkânlar yolların genişletilmesi için gösterdiği arkatlı tertib yapılması mümkün bir sureti halidir. Yol genişliklerine aid sözleri ve hesapları doğrudur. Metropoliteni Karaköy köprüsü yanında kurduğu dubalı bir köprü üzerinden geçirmektedir ki bu iyi bir sureti halidir. Hülâsa bu zabtın yollar hakkındaki düşünceleri rasyonel bulunmuştur. Anadoluya geçmek için Agaş Boğaziçinde bir asmalı köprü düşünüyor, Elgöç Anadoluya geçmek için feryodun asma köprüye muraccah olduğu düşüncesini ileri sürüyor, bu uygun görülmüş ve feryot iskeleleri olarak düşündüğü yolcu iskelelerinin Sirkeci — Haydarpaşa arasında olması ve eşya istasyonu nun Sirkeçiden kaldırılması da isabetli görülmüş ise de bu istasyonun Yedikule sur harcinde kurulması belki merkezden fazla uzakta bırakılmış olması düşüncesiyle karşılaşılabılır.

Hava yolları

Hava yollarından bahsederken Elgöç İstanbulda tayyare istasyonlarına ehemmiyet vermemelidir diyor. Deniz tayyare istasyonu için Çekmece gölünün, kara tayyare istasyonu için de göl ile deniz arasındaki kara parçasının müsaid görüldüğünü söylüyor ve bu halde aradaki yolun tamamen deniz sahiline alınması lüzumundan bahsediyor.

Serbest ve spor sahaları

Agaş, şehirlerde açık sahalar bırakılması çok mühim demekte, şehir içinde 500 metre nısıf kut-

Acıklı tafsîlât

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

mıştır. Kandiyе şehri içinde bir çok evlerin duvarları çatlamış, müze binası kısmen yıkılmış, Aya mina metropolidhane kilisesi Aya yato kilisesi hasarata uğramıştır.

Kandiyе sancağı dahilinde Anapolis ve Kenuryohoryo köyleri tamamen; Lasit sancağında Furvi, Resmo sancağında Rusika, Teodora Kamarioti, Hanya sancağında Suda, Platonias Maşeres köyleri kısmen yıkılmışlardır.

Hanya şehri içinde muhacirlerin oturdukları bütün evlerin duvarları çatlamış, tavanları yıkılmış, oturulmaz bir hale gelmiştir.

Gece zelzele olduğu zamanlar, elektrik cereyanı kesildiği cihetle, halk dehşetli bir korkuya tutulmuş ve panik başlamıştır.

Girid hapisanelerinde pek dehşetli sahneler olmuştur. Yer sarsılırken mahkûmlar ve mücrimler, kapılara hücum etmişler ve kapıları açarak başka bir yere nakletmelerini gardiyanlardan rica etmişlerdir. Hattâ mahkûmlardan biri korkusundan düşüp ölmüştür. Zelzele hasaratı bir kaç milyon drahmi tahmin edilmektedir.

Zelzele yirmi saniye kadar sürmüştür. Yunan hükûmeti, ilk yardım tedbiri olmak üzere Girid havalisine 500 bin drahmi ve 350 çadır göndermiştir. Kandiyе muhtasarı hükûmete çektiği müstacel bir telgrafta Kandiyeye 250 çadır gönderilmesini istemiştir.

runda daireler çizerek merkezlerinde küçük küçük yeşillikler göstermekte, Gülhane parkını Ahırkapıya kadar uzatmakta, stadıyom ve hpodrom için Yenibahçede yer göstermektedir.

Elgöç ise şunları söylemektedir:

"Plânda yeni parklar göstermedim. Mevcud parklar ve mezarlık sahalarını muhafaza ettim ve yeşil yollar gösterdim. Halicte vapur iskelelerini parklarla ihata ettim. İstanbul parklarını Garbî Avrupa şehirlerindeki şekillere benzetmemelidir."

Elgöç Sultanahmedle deniz arasında bahçeli evler projesi yapmış, Takşimden Harbiye mektebine kadar olan saha ile Beşiktaş tramvay hattı arasında bir fark ve bunun da ikitarafına bahçeli evler koymuştur. Lambert stadıyom ve hpodrom için Yenibahçe deresini göstermiştir.

Tarihi binalar

Elgöç "bir şehrin şekli, mazisi, iktisadi ve tabii vaziyet ile tayin edilir, İstanbulun mazisi, her köşesinde hissediliyor, Son senelerde bu eski ruh yenileştilmeğe çalışılmıştır. Bu terakki devam eden eski âbideleri dikkatle muhafaza etmek cabı eder. Bu âbideleri esas sirkülasyon yollarından ayırmak ve birbirine küçük gezinti yollarıyla bağlamak lâzımdır. Yalnız eski yol şebekelerini ihya etmelidir, demektedir.

Milî ruh

Profesör Elgöç'ün ehemmiyetle öne sürdüğü bir nokta nazar, bir memleketin ruhunu ancak o memleketin çocuklarının anlayabileceğidir. Onun için Elgöç, "şehrin plânı kime yaptırılırsa yaptırılın mutlaka Türk mütefekkir ve sanatkârlarının yardımları temin edilmelidir," demektedir.

Japonya karışacak mı?

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

den bir mukavemet ciheti hissedilmekte ve bunun neye hamledeceği düşünülmektedir. Habeşistan Cenova yahud her hangi büyük devlet tarafından himaye edileceğini düşünerek vakit mi kazanmak istiyor? Böyle olsa da Japonya yahud bir diğer devletin Habeş — İtalyan ihtilâfına karışmakla en küçük bir menfaat temin edeceğine ihtimal verilmiyor.

Müzakerelerin ilerilememesi sebebini, Habeş imparatorunun şahsî vaziyetine hamlediyorlar. Menelik'in üçüncü halefi olan şimdiki imparator kuvvetli bir derebeyliğin başında bulunmaktadır ki bu derebeyleri, merkez teffevvukunu pek de istemiyerek kabul ediyorlar. Ras denilen bu derebeyleri İtalya — ile Habeş arasındaki ihtilâftan hiç de müteessir değillerdir. Bugünkü vaziyet, bazı ümitlerle onlara imparatorun kuvvetine karşı çarpışmak ve asıl kendilerinin Habeşistan mümessili olduklarını göstermek fırsatını verecektir. İşte bunun için İtalyaya karşı yapılacak vaadlere karşı kendilerini millî bir düşman olarak göstereceklerdir.

Habeşistanın notasına cevap hazırlanıyor

Roma, 26 (A.A.) Havas ajanı muhabirinden: İtalya ile Habeşistan arasında daha hiç bir itilâf aktedilmemiştir. İtalyan hükûmetinin, İtalyan ve Habeş karakolları arasında 6 kilometre derinliğinde bitaraf bir mntaka tesisini teklif ettiği malûmdur. Habeşistan, bu teklifi prensip itibarile kabul etmiş ve buna mukabil, bitaraf mntakada su kuyuları bulunmasından dolayı, bedevî kabilelerin, bu mntakadan serbestçe geçmelerini şart koymuştu. İtalya, bu şartı kabul etmişti.

Aynı zamanda Habeş hükûmeti, bitaraf mntakayı tahdid edecek olan heyete, bir Belçikalı ve bir İsveçli zabitin iştirak etmelerini istiyordu. İtalya, bu teklifi reddetmişti.

Ecnebi memleketlerden gelen bazı haberlere göre, Habeşistanın bu son şarttan vazgeçeceği rivayet edilmektedir. Maamafih, Romada bu hususta hiç bir malûmat yoktur.

Adis-Ababa'da bu mesele üzerinde cereyan eden müzakerelerden bir netice alındığı meçhuldür.

Yine cenubi memleketlerden gelen haberlerden anlaşıldığına göre, İtalya hükûmeti, meselenin hakeme havalesi hakkında Habeşistan tarafından gönderilen notaya cevap vermemiştir.

Habeşistanın notası, Romaya 23 şubat tarihinde gelmiştir. Şimdi buna cevap yazılmaktadır.

Habeşistanın teklifleri, evvelâ doğrudan doğruya müzakereyi, itilâfı, ve nihayet hakeme havaleyi ihtiva etmektedir. İtalyan cevabı, daha yazılmamıştır.

Adis-Ababa'da doğrudan doğruya müzakereye başlanmıştır.

Polis haberleri:

BAYILAN KIZ — Ortaköyde oturan Süleyman kızı on iki yaşlarında Nimet, Dolmabahçe önünde yere düşerek bayılmış, Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Istanbul Kumandanlığı

Satınalma Komisyonu İlanları

Kıtaat ihtiyacı için 13 buçuk ton zeytin yağı kapalı zarfla ek-siltmeye konmuştur. Tahmin be-deli 4725 lira olup muvakkat te-minatı 354 lira 38 kuruştur. İha-lesi 5 — Mart — 935 Salı günü saat 16 dadır. Şartnamesi her gün öğleden evvel Fındıklıdaki komis-yonda görülebilir. Eksiltmeye gi-receklerin teminat mektub veya makbuzları ve kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarıyla bir-likte teklif mektuplarını belli gün ve ihale saatinden en az bir saat evvel Satınalma Komisyonuna vermeleri. (401) (820)

* * *

Kıtaat ihtiyacı için (24) ton zeytin tanesi kapalı zarfla eksilt-meye konmuştur. Tahmin bedeli (7920) lira olup muvakkat temi-natı 594 liradır. İhalesi 5 — Mart — 935 Salı günü saat 15 de yapılacaktır. Şartnameyi her gün öğleden evvel Fındıklıdaki komis-yonda görülebilir. Eksiltmeye gi-receklerin teminat mektub veya makbuzları ve kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarla bir-likte teklif mektuplarını belli gün ve ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Satınalma ko-misyonuna vermiş bulunmaları. (402) (821)

* * *

Beher kilosunun tahmin bedeli (12) kuruş olan (41) ton Bulgur açık eksiltmeye konmuştur. İhale-si 5 — Mart — 935 Salı günü saat 16,30 dadır. Şartnamesini her gün öğleden evvel görülebilir. İstekli-lerin 369 liralık teminat makbuz-ları ve ticaret odasına kayıtlı ol-duklarına dair vesikalarıyla bir-likte vaktinden evvel Fındıklıda-ki Satınalma komisyonuna mür-aatleri. (403) (822)

* * *

39 kalem ilaç kapalı zarfla ek-siltmeye konmuştur. Tahmin be-deli 8291 liradır. İhalesi 12 mart 935 salı günü saat 15 dedir. İs-tekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satınal-ma komisyonunda görebilirler. Ek-siltmeye gireceklerin 622 lira 13 kuruşluk teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2, 3 cü mad-delerinde yazılı olan vesikalarıy-le birlikte teklif mektuplarını i-hale saatinden en az bir saat ev-vel komisyona vermeleri. (418) (896)

* * *

Keşif bedeli 5144 lira 95 kuruş olan iki No.1 dikim evinin tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır. İhalesi 13/mart/935 çarşam-ba günü saat 16 dadır. İstekliler keşif ve şartnamesini Fındıklıdaki Satınalma komisyo-nunda görebilirler. Pazarlığa gi-receklerin 386 liralık teminat makbuz veya Ticaret Odasına ka-yıtlı olduklarına dair vesikalarıyla birlikte vaktinden evvel komis-yonda hazır bulunmaları. (427) (946)

* * *

1920 kilo hafif ve 17120 kilo ağır ve 470 kilo saf gaza talip çıkmadığından pazarlıkla satın alınacaktır. Benzinlerin tahmin edilen bedelleri 6473 lira 60 ku-ruş gazın tahmin ebedeli 141 lira olup muvakkat teminatı 496 lira 10 kuruştur. Pazarlığı 13 mart 935 çarşamba günü saat 14 de-dir. İstekliler şartnamesini her gün öğleden evvel Fındıklıdaki komis-yonda görebilirler. Pazarlık

DARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER

ğa gireceklerin teminat makbuz ve ticaret odasına kayıtlı oldukla-rına dair vesikalarıyla birlikte vaktinden evvel komisyonda ha-zır bulunmaları. (423) (945)

* * *

10 adet Dorvol kitabı açık ek-siltmeye konmuştur. Tahmin be-deli 160 liradır. İhalesi 12 mart 935 salı günü saat 16,30 dadır. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satınal-ma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 12 lira-lık teminat makbuz ve Ticaret odasına kayıtlı bulunduklarına dair vesikalarile birlikte vaktin-den evvel komisyonda hazır bu-lunmaları. (420) (897)

* * *

Kumandanlığa bağlı kıtaat hay vanatı ihtiyacı olan beher kilosu-nun bedeli 4 kuruş 25 santim o-lan 185,000 kilo kuru ot kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İha-lesi 11 mart 935 pazartesi günü saat 16 dadır. İstekliler şartname-sini hergün öğleden evvel Fm-dıklıdaki Satınalma komisyonun-da görebilirler. Eksiltmeye gi-receklerin 590 lira teminat makbuz veya mektubu ve kanunun 2,3 cü maddelerindeki vesikalarile bir-likte teklif mektuplarını ihale sa-atinden en az bir saat evvel ko-misyonuna vermeleri. (425) (943)

* * *

Keşif mucibince 2519 lira 83 kuruşluk yapı malzemesi açık ek-siltmeye konmuştur. İhalesi 13

mart 935 çarşamba günü saat 15 dedir. İstekliler keşif ve şartna-mesini her gün öğleden evvel Fındıklıda Satınalma komisyo-nunda görebilirler. Eksiltmeye gi-recekler 319 lira 50 kuruşluk tem-inat makbuz ve ticaret odasına kayıtlı bulunduklarına dair ve-sikalarile birlikte vaktinden ev-vel komisyonda hazır bulunma-ları. (426) (944)

* * *

2,000 kilo Hint yağı açık ek-siltmeye konmuştur. Tahmin be-deli 1500 liradır. İhalesi 12 mart 935 salı günü saat 16 dadır. İs-tekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satınal-ma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 88 lira-lık teminat makbuz veya Ticaret odasında kayıtlı olduklarına da-ir vesikalarıyla birlikte vaktin-den evvel komisyonda hazır bu-lunmaları. (419) (895)

* * *

39 Kalem ilaç kapalı zarfla ek-siltmeye konmuştur. Tahmin be-deli 8291 liradır. İhalesi 12 Mart 935 salı günü saat 15 dedir. İstek-liler şartnamesini Fındıklıda İs-tanbul Kumandanlığı Satınalma komisyonunda görebilirler. Ek-siltmeye gireceklerin 622 lira 13 kuruşluk teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2, 3 cü mad-delerinde yazılı olan vesikalarıyla birlikte teklif mektuplarını iha-le saatinden en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (418) (896)

Kendir ve keten

SANAYİİ T. A. Şirketinden:

Kendir ve Keten Sanayii T. A. Ş. Ticaret kanununun 361 inci mad-desine ve dahili nizamnamenin 49 uncu maddesine tevfi kanun 21 Mart 1935 tarihli Perşembe günü saat 14 de Galatada Kürekçilerde Manhayın han üçüncü katta şirket merkezinde adi surette aşağıdaki ruznameyi mü-zakere etmek üzere toplanacağından en az beş hisseye malik hissedarlar-ın içtima gününden bir hafta evve-line kadar şirket merkezine veya milli bankalardan birine hisselerini tevdi ederek mukabilinde duhuliyе varakası almaları ilân olunur.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

- 1 — Meclisi idare ve mürahib raporlarının okunarak bilânçonun tet-kik ve tasdiğiyle Meclisi idarenin ib-rası.
- 2 — Sermayenin 400 (Dört yüz bin liraya) iblağı (yeniden 100 bin liralık hisse çıkarılması).
- 3 — Heyeti idare azalarının şir-kette iş yapmaları için salâhiyet ve-rilmesi.
- 4 — Kârın sureti taksimi.
- 5 — Mürahib intihabı ile verile-cek ücretin tayini.

IDARE MECLİSİ**Dr. Hafız Cemal**

Dahiliye Mütahassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,5 dan 6) ya kadar İstanbul Di-vanyolundaki (118) numaralı hu-susî kabinesinde hastalarını kabul eder.

Muayenehane ve ev telefonu 22398 Kışık telefonu 21044.

Dün ve Yarın

Tercüme Külliyyatı

S A F O

Alfons Dode — Haydar Rifat

100 krg

Aile Çemberi

A. Maurois — I. H. Alişan

100 krg

Ticaret, banka, borç

İkt. Dr. Muhsin Etem

75 krg

Devlet ve ihtilâl

Lenin — Haydar Rifat

75 krg

Sosyalizm

K. Kantsky — Sabiha Zeker

75 krg

J. Rasin Külliyyatı

Ahmet Reşit — H. Nazım

75 krg

İşçi sınıfı ihtilâli

Lenin — Haydar Rifat

60 krg

Rahî hayatta lâşuât

Dr. Yung — Dr. Hayrullah

60 krg

İsfehana doğru

Piyer Loti — I. H. Alişan

100 krg

J. Rasin Külliyyatı

Ahmet Reşit — H. Nazım

75 krg

Gorio Baba

Balzak — Haydar Rifat

100 krg

Deliliğin piskotojisi

Dr. Bernard Hard — İzeddin

50 krg

İlkbahar Selleri

Türgenyef — Sami z. Süreyya

75 krg

Engerek düğümü

F. Moryak — Peyami Safa

60 krg

J. Rasin Külliyyatı

Ahmet Reşit — H. Nazım

75 krg

Samimî saadet

Tolstoy — I. H. Alişan

50 krg

İstatistik

Andreles — Suphi Nuri

30 krg

Çocuk düşürtenler

H. G. Menusier I. F. Rasin

60 krg

İlim ve Felsefe

Moris Şilk — Hilmi Ziya

30 kuruş

Cemiyetin Asılları

Frederik Engels — Muhiddin

100 kuruş

Yeni ilmi Zihniyet

Bacherlard — H. Ziya

75 kuruş

Hükümdar millet

Russel — Galib Kemali

50 kuruş

Komünizm

Lenin — Stalin — Buharin

Haydar Rifat..

50 kuruş

Günün iktisadî işleri

Prof. Dr. Suphi Nuri

Fiyatı 60 Kr.

Dağıtma Yeri:

VAKIT Matbaası

İstanbul 4 üncü icra Memurluğundan : Emniyet Sandığı namına

3000 lira mukabilinde birinci derecede ipoteki olup yeminli üç ehli vakuf tarafından tamamına 6268 lira kıymet takdir edilen Beşiktaş Kaptan İbrahim ağa M. Köprübaşı S. E. 8, 8 Mü 8 Mü 8 Mü Y. 26, 28, 30, 32 No. lu iki dükkân ve iki eve açık arttırma vaz edilmiş olduğu 1/4/935 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhamminenin % 75 ini bulduğu takdirde müşterisi üzerine bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 16/4/935 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhamminenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfi kanun geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhamminenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lazımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmaları ipotekli alacaklarda diğer alâkadarların ve irifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbetleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmaları satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye, tanzifiyeden mütevellit belediye rusumu ve vakıf borçları borçluya aittir. Daha fazla malumat almak isteyenler 20-3-935 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırmada şartnamesi ile 934-1136 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiiki görebilecekleri ilân olunur. (1033)

Devlet Matbaası Müdürlüğünden :

Açık eksiltmesi yapılacak 4,000 metre sırt bezi için 24/2/1935 günü müracaat eden olmadıktan evvelki ilânımızdaki şart dairesinde eksiltmenin icrası 6-3-1935 Çarşamba günü saat on beşe talik edildiği ilân olunur. (1032)

İstanbul Mahkemi asliye 3 üncü hukuk dairesinden :

Hacı Hristo Pavlidisin karısı Beyoğlunda Cihangir Alman hastanesi arkasında Somuncu oğlu sokağında 9 numaralı Adil bey hanesinde Mihal kızı Olga Pavlidis aleyhine açtığı ihtar davasının icra kılman muhakemesi neticesinde: Kanunu medenin 132 nci maddesine tevfi kanun Mihal kızı

Olmanın karılık vazifelerini yapmak üzere bir ay zarfında kocasının evine dönmesi lüzumunun ihtarına dair mahkemeden çıkan 16-2-935 tarihli ve 934/2202 numaralı kararı havi ilâmın müddeialehy Mihal kızı Olmanın ikametgâhının meçhul bulunmasına binaen ilânen tebliği tensip kılınmış olduğundan tarihi ilândan itibaren on beş gün içinde mezbure Ol-

Beyoğlu Mintakası Varidat Tahakkuk Müdürlüğünden :

İsmi	Meşguliyeti	Ticaretgâh adresi	İkametgâh adresi
1 — Kavalalı Hacı Mehmed zade Halil	Tütün tüccarı	Galata Azapkapı Ziya S. N. 8—10	Kadıköy Cafer ağa mahallesi Hacı Şükrü So. No. 25
2 — Sıddık Duhani	Tütün tüccarı	Galata Yoğurtçu zade H. 3	Şişli Bahçe sokağında Selim zade apartmanı No. 8
3 — Arpen imalâthane-si Edmon Artidi ve İzak Banaryo		Beyoğlu Şehsuvar	
4 — Hakrı	Gazinocu	Şahkulu Karanfil sokakı 22-30	
5 — Bahri oğlu Ziya ve Ş. Yorgi oğlu.	Hancı ve kahveci	Galata Perşembepazar No. 76	Yağkapanı C. No. 21
6 — Onnik Baltayan	Tornacı	Arapcamii Yelkenciler 125	Topkapı harici takacı 1.
7 — Jozef Dondirya	Matbaa	Galata Perşembepazar Ye. nicami 25	Beyoğlu İstiklâl C. No. 68
8 — Alber Verner ve Ş.	Kollektif şirketi	Galata Nazlı H.	
9 — Jozef Kollaro	Mondoyal film	Galatada Voyvada C. Boz-kurt H. 22-23	Beyoğlu Bostanbaşı hamam S. 21
10 — Nesim Habip		Galata Tünel S. 61	Altıncı daire Frej apartmanı No. 15
11 — Ogüst Val	Komisyoncu	Galata Yenicami Perşembepazar Sinoplu H. 12	Aynalı çeşme Sururi yokuşu Maksudiye H. No. 9
12 — Said Şerafettin.	Mühendis, kimyager	Beyoğlu Şahkulu Karanfil S. 10-2	
13 — Ahmed	Fırıncı	Şahkulu C. kebir 621	
14 — Emrullah zade Ali B. ve mühendis Vahit B.		Galata Voyvada C. 21	

Adları ve işleri yukarıda yazılı kazanç vergisi mükellefleri Kule kapı şubasına 930 senesi martında verdikleri 930 takvim yılına aid beyannamelerin defterlerle karşılaştırılması için hesap mütehassısları kendilerinin gös-

termiş oldukları ticari ve zati yuvalarında aramışlarsa da bulamadıkları ve kendilerinden sağlık ve renler olmadığı için beyanname lerinin sıhhatini tevsik etmek kabiliyetini olamamıştır.

Kazanç kanununun 86 ncı mad

desi delâletleriyle hukuk usulü muhakemeleri kanunu mucibince kendilerini 11 gün içinde hesap vermek için Kule kapı maliye tahakkuk dairesine müracaatları aksi halde kendilerine resen tarhiyat yapılacağı ilân olunur. (1035)

Yurttaş!

Kendinin ve çocuğunun sağlam ve kuvvetli olmanızı, evine ilâç girmeden yaşamınızı istiyorsanız bol bol incir, üzüm, badem, ceviz, fındık, fıstık yiye yidir. Bunlar senin büyük yurdun, kuvvetli, şifalı yiyecekleridir.

ganın temyiz edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5538)

(21 İkinci Tegrin 1934 sayımızdan beri sürüyor.)

Büyük

Tayyare Piyangosu

18. ci Tertip 5. ci Çekiş 11. Mart 1935 dedir.

Büyük İkramiye : 30.000 Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

Öz Türkçe karşılıklar

Vadine sadık, 1. Sözüne duran, sözünde duran, 2. Sözüne eri.	verneur man.) 2. İl başı, 3. Şat (Eyalet ve vali kumandanı man.)
Vak'a, 1. Geçen, 2. Olan, olan biten.	Valide, 1. Aça, 2. Ana, 3. Anne
Vakar, 1. Ağrılık, ağırbaşlılık, 2. Döleklik, 3. Töleklik, 4. Yalım, 5. Vakar kesbetmek, ağırlaşmak.	4. Çiçe, 5. Ece, eçe, 6. Mama (Çocuk dili olduğundan hemen her dilde müşterek bir söz), 7. Nine, 8. Öğ, öge, ök.
Vakarlı, 1. Ağır, ağırbaşlı, 2. Dölek, 3. Dölek.	Valih, 1. Alırlık, 2. Şaşakalmış, 3. Şaşırılmış, 4. Şaşkın.
Vakf (etmek), Vermek.	Vampir, 1. Cadı, 2. İvkek, 3. Karakoncolos, 4. Yarasa (Bir nevi Amerikan yarasası man.)
Vakfe, 1. Dinis, 2. Dinki, 3. Durak.	Varak, 1. Kapçak, Kapçık, (Kâğıd man.) 2. Kıp (kâğıt man.) 3. Yaldızlık, 4. Yaprak.
Vakıf, 1. Bilen, bilici, 2. Bilgili, 3. Gözü açık, 4. Yetik, 5. Yitik.	Varaka, 1. Biti, bitig, bitik, 2. Yazı, yazğı.
Vakıf olmak, 1. Bilmek, 2. Öğrenmek, 3. Duymak.	Vareste, Kurtulmuş.
Vaki, (Vikaye edici man.) 1. Koruyan, 2. Önüne geçen, 3. Saklıyan.	Varidat, 1. Düşelek (Düşen hisse, pay muhassasat man.) 2. Celim, 4. Giriş,
Vaki (Vuku bulan man.) 1. Düşen, 2. Geçen, 3. Gelgünlük, 4. Vaki olmak, 1. Geçmek, 2. Olmak.	Varis, 1. Yerine geçen, 2. Yeter, yiter, 3. Yitmen, 4. Yusun.
Vakt (Vakit), 1. Ayandalık, 2. Bil, billi, 3. Çağ, 4. Çak, 5. Çala, 6. Kurun, 7. Öy, 8. Ucur, 9. Uğur, 10. Uy.	Varit, Gelen.
Vakut bulmak, El değmek,	Varta, 1. Burgaç, 2. Çartan, 3. Çarktan, 3. Gömülgen, 4. Uçurum.
Vakta ki, 1. Haçan, 2. Kaçan, 3. günki, o günkim.	Vasat, 1. Ara, 2. Bel, 3. Göbek, 4. Orta, 5. Ortacaklı, 6. rtancı, 7. Özek, (Merkez, orta man.)
Vaktiyle, 1. Bir gün, günlerde bir gün, 2. Eskiden, 3. Geçmişte.	Vasatı, 1. İkisi ortası, 2. orta, 3. Orta çağlıg, 4. Ortalama, 5. ortamık.
Vakit vakit, 1. Ara sıra, 2. Kayçak.	Vasf (Vasf), 1. Aynt (Farika, hassai mümeyyize man.) 2. Öğüş, öğme (Medih ve tavsif man.)
Vakur, 1. Ağır, 2. Ağırbaşlı, 3. Dölek.	Vasıl, 1. Eren (İrfan sahibi, evliya man.) 2. Erişen, 3. Kavuşan
Valâ, 1. Yüce, 2. Yüksek.	4. Ulaşan, 5. Varan, 6. Yetişen.
Vali, 1. Baskak (Muhtesip gou-	

Öz Türkçe karşılıklar

Uhdesinde kalmak, Üstünde kalmak.	Umumiyetle, 1. Dkeli, 2. Her birden, 3. Ülgül.
Uhuvvat, kardeşlik.	Umur, İş işler.
Ukap, karakuş, tavşancıl.	Umur aşına, İşbilir.
Ukte, 1. Bez, 2. Boğum, 3. Bögüt, 4. Bunduk.	Umurdide, 1. Görgülü, görmüş geçirmiş, 2. İş görmüş.
5. Dügüm, 6. İlmeç, 7. Yumru.	Umuru hafiye, 1. Gizli işler, 2. İç işler, 3. Örtük, 4. Örtülü işler, üstü örtülü işler.
Ukubet, 1. Km, kıym, 2. Kınalık.	Umuru zahire, 1. Dış işler, 2. Görünüş.
Ulüv, 1. üyüklik, 2. Ululuk, 3. Yücelik, 4. Yükseklik.	Unf, 1. Kabalık, 2. Kaba iş, 3. Sertlik.
Ulvı, 1. Büyük, 2. Uluğ, 3. Yukarı, yukarılık, 4. Yuca, yüce, 5. Yüksek.	Unf ile muamele etmek, 1. Dikelemek, 2. Kaba davranmak, 3. Salçmak, 4. Sertelemek, 5. Terslemek.
Ulviyet, 1. Büyüklük, 2. Ululuk, 3. Yücelik, 4. Yükseklik.	Unsur, 1. Katut, 2. Öge, üge, öye, üye (Bir küllün cüzüleri, vücudun uzuv ve mafsalları gibi kısımları man.) 3. Öz (Asıl unsur, nüsge, asıl madde mürekkebe man.)
Umde, 1. Dayak, 2. Dayanılacak, 3. Destek, 4. Güvenilecek, 5. Üstek.	Unvan, 1. Ad (İsim man.) 2. Ayağ, aya, 3. Ayma, 4. Başlık, 5. Ongun (Totem man.)
Umk, Derinlik.	Uruç (etmek), 1. Ağmak, 2. 2. Aymak, 3. Binmek, 4. Yukarı çıkmak, 5. Yükselmek.
Umkan, 1. Dalay, 2. Deniz, engin deniz, 3. Öl (Nem, rutubet, küçük göl man.) 4. Taluğ taluy.	Usare, 1. Çağır, 2. Ördem, 3. Soymuk, 4. Su, 5. Sütsük.
Umrân, 1. Baylık, bayındırlık, 2. Çeyinlik.	Ustura, 1. Keserki, 2. Ölgüç, 3. Ülgüç, 4. Üzgü (Kunduracıların sahtiyan kestikleri bıçak man.) Yolgu, 6. Yölgüç, yölgüç, 7. Yuluğu, 8. Yülküç.
Umum, 1. Barı, barça, 2. Bütün, 3. Hep, hepsi, 4. Kamu, 5. Tüm. (Tamam tekmil noksanz man.)	Usturlap, Yıldız eydiği.
Umumu, 1. Dökeli, 2. Hepsi, 3. Kamusu, 4. Tomarı, 5. Topu.	Usul, 1. Cola, 2. Gön, 3. Düzen
Umumen, 1. Alayı, 2. Bütün, 3. Dökeli, 4. Hep, 5. Toptan.	4. Düzük (Muskide usul man.) 5.
Umumhane, 1. Andız, 2. Anı dı zevi, 3. Kemiklik.	
Umumi, 1. Bütünlük, 2. Cum, 3. Çemek, 4. Ellik, illik, 5. Kamuğ - luğ, 6. Kayık.	

Ağrılara karşı!

En emin

çare...

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan markasını arayınız.

ASPIRİN

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden :

Vergi borcundan dolayı haciz altına alınmış olan 6000 Gramofon plâğı Kulekapı Maliye Şubesinde bilmüzeyede satılacaktır. Talip olanların 28/2/935 taribine müsadif Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar Galatada Küçük Millet hanında 24 No. da bulunacak satış heyetine müracaatları. (1024)

Istanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli 2110 lira 83 kuruş olan Ebussuut caddesinde Vilâyet malı karyola ve madenî eşya fabrikası olan binanın tamiri açt' eksiltmeye konulmuştur. Keşif ve şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. Teminatı 158 lira 50 kuruştur. Eksiltmeye girmek için 2490 numaralı kanunda yazılı vesikalarla 4/3/935 Pazarlesi günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmaları. (834)

Beyoğlu Birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Hatice Bedianın Beyoğlu Ağa cami Anadolu sokak 6 No. da Yorgo Nikolaidi aleyhine açtığı alacak davasında borçlu Yorginin mahalli mezkûru terk ile bir semti mechule gittiği mübaşirin derkenarından anlaşılma ile yirmi beş gün meddetle tebliğat icrasına karar verildiği ve muhakemesi 27-3-935 saat 10 da olup mahkemeye gelmediği takdirde gıyaben muhakemesi cereyan edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5548)

(21 İkinci Teşrin 1934 sayımızdan beri sürüyor.)

Kumbara Sahiplerine:

İş Bankasının 10.000 lira mükâfatlı 935 kumbara keşidelerinin birincisi 1 Nisan 935 de ANKARAda noter huzurunda çekilecektir. Bu kur'aya iştirak edebilmek için kumbara sahiplerinin 1 Mart 935 tarihine, yani Şubat sonuna kadar bankaya en aşağı 25 lira yatırmış olmaları lâzımdır.

Türkiye Ziraat Bankasından:

Türkiye Ziraat Bankası Bursada eksiltme ile bir şubesi yapıtırlacaktır.

Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır. Eksiltme şartları Ankarada Banka levazım müdürlüğünden ve İstanbulda Ziraat Bankası şubesinde alınabilir.

Teklif mektupları ve teminat, eksiltme şartnamesindeki dairesinde 28 Şubat 935 akşamına kadar Ankarada Ziraat Bankası müdürlüğüne verilmiş olmalıdır.

Tekliflerden her hangi birini tercih etmekte Bankada tamamlanır. (754)

Sahibi: ASIM US
Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmed SEVENGİL
VAKIT Matbaası — İstanbul

DIŞ DOKTORU
İbeyt Sait
Fatih Karagümrük tramvay durağı, No. 4

Öz Türkçe karşılıklar

Gidiş, 6. Güç, 7. İrdem, 8. Oran, 9. Osuğ, 10. San, 11. Sayak, 12. Toka (Kaide, türe man.) 13. Töre, türe, 14. Tura, 15. Tutum, 16. Urun, 17. Yasa, yasak, 18. Yol, 19. Yordam, 20. Yöndem, yöntem, 21. Yöndem, 22. Yördem, 23. Yusun. Usulsüz, Usule mügayir, 1. Bozuk, 2. iniz, 3. Yolsuz. Usulüne tevfiikan, Yoluyle. Uvertür, Açım. Uzv (Uzuv, 1. Buvin, 2. Muca, müce, 3. Öge, 4. Üye (Ecza man.). Uzuu tenis (Nebatta), Zilik. Uzuu tezkir (Nebatatta), 1. Ütmek, 2. Üzek.

Ü

Übuvvet, 1. Atalık, 2. Babalık. Ücret, 1. Aktı (Götürü iş için verilen ücreti maktua man.) 2. Arıklık (Doktora, avukata verilen ücret, Honoraire man.) 3. Ayak teri, 4. Aylık, yıllık, gündelik (Emeğe karşı muayyen zaman fa-sılalarıyla verilen akça man.) 6. Enek (Hizmet, zahmet ve bunlara mükabil alınan ücret man.), 7. kesenek (Ücreti maktua man.) 8. Tër, 9. Ürün. Ücretli amele, Yalçı. Üftade, Düşkün, düşmüş. Ülfet, 1. Alışkanlık, alışkınlık, 2. Avınç, 3. Gidiş, geliş, 4. Görüşüp konuşma, 5. Sıkı fıkılık, 6. Taçılık. Ülfet (etmek), 1. Alışmak, 2.

Avınmak, 3. Çıkmak, 4. Düşüp kalkmak, 5. Görüşmek, 6. İnukmak, 7. İşirmenmek, 8. Konuşmak, 9. Könmek, 10. Könlmek, 11. Öğür olmak, 12. Toçmak, 13. Uğranmak. Ulûhiyet, 1. İdilik, izilik (Mevlâlık, sahiplik man.) 2. Tanrılık. Um, 1. Ana, 2. Anne, 3. Çiçe, 4. Nine, 5. Öğ. Ümera, 1. Beğler, 2. Buyruk. Ümit, 1. Erim, irim (atıl itikat, hulya man.) 2. Umu, umma, 3. Umut. Ümmet, 1. Budun, 2. Öğür, 3. Ulus. Ümmî, 1. Okumamış, 2. Yazı bilmez, 3. Yazmaz, yazı bilmez. Ünsiyet (Arapça aslı "üns,"), 1. Alışıklık, 2. Alışma, 3. Avınç, 4. Avınma, 5. Eşirgenme, işirgenma, 6. Öğrünme, 7. Öğrülük. Ünsiyet etmek, 1. Alışmak, 2. Avınmak, 3. Görüşüp konuşmak, 4. Korlaşmak, 5. Öyür olmak. Ünsiyet peyda etmek, 1. Gmıkmak, 2. Öğürleşmek, 3. Önür olmak, 4. Sınasmak. Ürcüfe, 1. Ötzük, 2. Uydurma, uydurma söz, 3. Yalan. Üryan, 1. Cavlak, 2. Cıvıl, 3. Ciscibil, 4. Çık yalmca, 5. Çıplak, 6. Dal, 7. Daylak, 8. Dombak, 9. Kaba, 10. Soymaç, 11. Yalın, 12. Yalmcak. Üslup, 1. Cusum, 2. Çığır, 3. Düze, 4. Edisi, 5. En, enek, 6. Kırık, 7. Salm, 8. Tura, 9. Türe, 10.

Öz türkçe karşılıklar

Yazış, 11. Yol, 12. Yosun, 13. Yöndem, yöntem, 14. Yönden. Usluba muvafık, Yosunluğ. Üstad, 1. Öğredici, 2. Önüt, 3. Saylağ, 4. Şilenger, 5. Usta, 6. Uz. Ola, 5. Olağan. Üstad olmak, Ustarmak. Üsture, Yurum. Üstebeç, Kirşen. Üstüvane, 1. Cumur, 2. Söbü, sübü, 3. Söpelek, 4. Tapan, 5. Yuğa, yuggu, yuğu, 6. Yurgu, 7. Yuvak, yuvgu, 8. Yuvalak. Üzlet, Yalnızlık. Üzletneşin, Arzı (Münzevi, rahab man.) uh-çiykmNmeU,, et etaeta etaeeee

V

Vabeste, Bağlı. Vacib, Gerekli. Vade, 1. Bolcal, 2. Gün, 3. Mezgil (Muayyen vakit man.) 4. Öy (Zaman man.) 5. Sağış. Vade vermek, 1. Bolcamak, 2. İğdülmek. Vadi, 1. Argadal, argadallık (Dağ geçidi man. da) 2. Bulun, 3. Çatak, 4. Dere, 5. Eneç, eniç, 6. Eniş, 7. Esik, slenti, esnek, 8. Or, ör, 9. Oy, 10. Oybak, 11. oyum, 12. Sığra, 13. Yatak, 14. Yol. Vafi, 1. Elverir, 2. Tükel, 3. Yetişir. Vafir, 1. Bol, 2. Çok. Vahamet, 1. Ağrılık, 2. Korku, korkuluk. Vahamet kesbetmek, Ağırlaş-

mak. Vahayfa!, 1. Ele, 2. Vah vah!, 3. Yazık!, 4. Yazıklar olsun!. Vahdaniyet, Birlik, bir olma. Vahdet, 1. Birlik, 2. Biriki, 3. Teklik, tek olma, 4. Yalnızlık. Vahi, 1. Boş, 2. Boşnak. Vahim, 1. Ağır, 2. Korkulu, korkuluk. Vahip, Bağışlayan, bağışlayıcı. Vâhi, 1. Bir, 2. Tek, 3. Yalnız. Vahşet, 1. Issızlık, 2. Korku, (Yüreğinde bir korku), 3. Tosul-luk, 4. Ürküntü, ürkme, 5. Yalnızlık. Vahşi, 1. Asav (Terbiye görmemiş at man.) 2. Geyik, giyik, 3. Güre, 4. Kapağan, 5. Kıyık, 6. Kurt, 7. Tosun, 8. Ürkek, 9. Ürküç, 10. Yoz, 11. Yozan. Vahşileşmek, Dağırmak. Vahy (etmek), 1. Belgirmek, 2. Gönlüne bildirmek. Vaz, 1. Öğüt (Nasihat man.) 2. Örnüklük. Vaz'etmek, Öğütlemek. Vâiz, Öğütçü, öyütçü. Vait, 1. Adak, 2. Baylav (Mukavele, şart, taahhüt man.) 3. Bulevar, 4. Bulcaş, 5. Söz. Vadetmek, 1. Adamak, 2. Bolcaşmak, bulcamak, 3. Söz vermek, 4. Üste almak, üstüne almak. Vadettirmek, Söz almak. Vadinde hulfetmek, 1. Aldatmak, 2. Sözden dönmek, 3. Sözünde durmamak, sözünü tutmamak.